

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เถลิงพระเกียรติ
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้(สำหรับนักเรียน)

เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่

(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๓)

โครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

คำชี้แจง การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาครเรียนที่ ๒ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๓ ดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ ทบทวน เอกสารใบความรู้ ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ/ ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัด ของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ แล้วจะได้นำผลไปส่งเสริมและหรือจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิผล นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน	๒
สารบัญ	๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย อาหารน่ารู้	
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ	๖
ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ	๙
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร	๑๐
ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร	๑๒
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู	๑๓
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู	๑๕
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม	๑๖
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม	๑๗
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	๑๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ชื่อหน่วย สืบสานงานเกษตร	
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้	๒๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้	๒๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร	๒๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร	๒๖
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย	๒๗
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย	๒๙
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช	๓๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช	๓๓
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาวะในการปลูกพืชผักสวนครัว	๓๔
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ภาวะในการปลูกพืชผักสวนครัว	๓๖
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว	๓๗
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว	๓๙
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช	๔๐
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช	๔๓
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต	๔๔
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต	๔๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	๔๗
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) กลางภาค	๔๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชื่อหน่วย อาชีพที่ใฝ่ฝัน	
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน	๕๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน	๕๒
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ	๕๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ	๕๕
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในงานอาชีพ	๕๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในงานอาชีพ	๕๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล	๕๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล	๖๑
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ	๖๒
ใบงานที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ	๖๕
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง บัญชี รายรับ-รายจ่าย ภายในครอบครัว	๖๖
ใบงานที่ ๖ เรื่อง บัญชี รายรับ-รายจ่าย ภายในครอบครัว	๖๘
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ	๖๙
ใบงานที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ	๗๑
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการอาชีพ	๗๕
ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการอาชีพ	๗๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	๗๗
แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) ปลายภาค	๗๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้

ศูนย์บริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ฉลองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๕
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หลักการเลือกอาหาร

หลักการในการเลือกซื้ออาหารที่ถูกสุขลักษณะโดยคำนึงหลัก ๓ ป คือปลอดภัย ประโยชน์ ประหยัด

ปลอดภัย คือ ต้องเลือกซื้ออาหารที่มีมาตรฐาน สะอาด ปลอดภัย สด ใหม่ และมีเครื่องหมาย อย. มีวันที่ผลิต หรือวันหมดอายุบนฉลากบรรจุอาหารเป็นสำคัญ

ประโยชน์ คือ มีคุณค่าอาหารครบถ้วนเหมาะสมกับความต้องการ

ประหยัด คือ เลือกซื้ออาหารตามฤดูกาลที่ผลิตในท้องถิ่น เพื่อที่จะได้อาหารที่มีคุณภาพดี ราคาถูก

วิธีการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ

การเลือกซื้ออาหารโดยทั่วไป ซึ่งควรเลือกซื้อให้ถูกต้อง ดังนี้

๑. การเลือกซื้อเนื้อสัตว์ ควรเลือกซื้อจากร้านที่ผ่านการตรวจจากสัตวแพทย์โรงฆ่าเนื้อสัตว์ที่ตรวจสอบสัตว์ก่อนฆ่าว่าไม่เป็นโรคติดต่อหรือโรคที่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้บริโภคได้ ไม่ควรเลือกซื้อตามข้างถนนหรือแผงลอยในตลาดที่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งมีหลักการเลือกซื้อเนื้อสัตว์ประเภทต่างๆ ควรเลือกดังนี้

เนื้อวัว มีสีแดง มันทึบเหลือง เส้นเนื้อเล็กละเอียด นุ่มกว่าเนื้อควาย

เนื้อควาย มีสีแดง มันทึบขาว เส้นเนื้อหยาบ ราคาถูกกว่าเนื้อวัว

เนื้อหมู มีสีชมพู มันทึบขาว ถ้าเป็นสามชั้น มันระหว่างหนังกับเนื้อจะต้องไม่หนามาก

ไก่ ควรเลือกไก่อ่อนเนื้อจะนุ่ม หนังไม่เหนียว ไม่มีรอยเขียวช้ำตามคอหรือท้องและบริเวณอื่น ๆ

เป็ด ถ้าเป็ดแก่จะมีกลิ่นสาบ เนื้อเหนียว สดไม่มีรอยช้ำ

กุ้ง หัวติดกับลำตัว เปลือกสีเขียวแกมน้ำเงิน หางไม่แดงหรือมีรอยคล้ำไม่มีกลิ่นเหม็น

ปลา ตาใสเหงือกแดง เนื้อไม่เละ บริเวณท้องไม่ฟู

หอย เลือกที่ยังไม่ตาย เปลือกหอยอำหุบเองได้

๒. การเลือกซื้ออาหารประเภทไข่เป็ด ไข่ไก่

เปลือกต้องสะอาดไม่มีคราบสกปรกติดบริเวณเปลือกไข่ เปลือกไข่มีสีนวลไม่เป็นมัน เวลาส่องกับแสงสว่างจะเห็นเงาของไข่แดงการเก็บรักษาควรเก็บในที่ที่อุณหภูมิต่ำจะช่วยให้ไข่เก็บได้นานตั้งไข่ให้ทางด้านข้างขึ้น ก่อนใช้ควรล้างทำความสะอาดก่อนเพื่อป้องกันความสกปรกที่อยู่บนผิวไข่

๓. การเลือกซื้อผัก

ควรเลือกที่ใหม่ สด สะอาด มีคุณค่าทางโภชนาการสูงการเลือกซื้อผักแต่ละประเภทควรพิจารณา ดังนี้

๑. **ผักรับประทานใบ** ควรเลือกที่สดใหม่ ไม่เหี่ยวช้ำ ลำต้นอวบน้ำ ใบอาจมีรอยแมลงกัดแทะบ้างแสดงว่าปลอดภัยจากสารเคมี

๒. **ผักรับประทานหัว** ควรเลือกหัวหนักเนื้อแน่น น้ำหนักเหมาะสมกับขนาด ถ้าหัวใหญ่น้ำหนักเบาเนื้อจะไม่แน่น

๓. **ผักรับประทานผล** เอกตามลักษณะเฉพาะของผักนั้น เช่น พริกทอง ผลหนักเนื้อแน่น สีเหลืองอมเขียว ผิวขรุขระ แดงร้าน แดงกวา เลือกผิวสีเขียวรีวขาว ผิวตึง ถ้าผิวเหลืองแสดงว่าเป็นแดงเก่าและเริ่มแก่ เป็นต้น

๔. การเลือกผลไม้ มีวิธีการเลือกซื้อ ตัวอย่างเช่น

ส้มเขียวหวาน ผิวละเอียดเปลือกบางน้ำหนักพอควรตรงขั้วไม่อุดหนุน

ลับปรด ผลตาใหญ่เปลือกสีเขียวเหลือง

การเก็บรักษา ผลไม้ที่สุกแล้วควรเก็บในที่เย็น ไม่ถูกแสงแดด เพราะจะทำให้สุกเร็วขึ้น ถ้ามีผลไม้มากเกินไปควรนำไปถนอมอาหาร

๕. การเลือกซื้อของแห้งและของเค็ม

พริกแห้ง สีแดงเข้มไม่ดำคล้ำไม่หึงงอพริกเม็ดเล็กยาวจะเผ็ดกว่าพริกเม็ดใหญ่ยาว

หอมเล็ก มีเปลือกสีแดง ใช้มือบีบจะแข็งกลืนไม่ฉุนมาก

กระเทียม เปลือกบางแห้งสนิท มันเรียบไม่บุงนึ่ม

พริกไทย เม็ดกลมใหญ่เรียบไม่ขรุขระ ไม่มีรูตามเม็ดกลืนฉุนจัด

กะปิ เนื้อละเอียดนุ่ม ไม่แฉะไม่แห้งกระด้าง

น้ำตาล สีน้ำตาลแดงใส ภาชนะสะอาด มีฉลากเครื่องหมายการค้า

เกลือ สีขาวสะอาดไม่มีกรวดทรายเจือปน

กุ้งแห้ง เนื้อแน่น แห้งใส ภาชนะสะอาด มีฉลากเครื่องหมายการค้า

น้ำตาลทราย ควรแห้งสนิทไม่จับตัวเป็นก้อน

น้ำส้มสายชู น้ำส้มสายชูหมักสีค่อนข้างเหลืองกลิ่นหอมกว่าน้ำส้มสายชูกลั่น
ข้าวสาร ไม่มีเปลือกข้าวหรือกากเศษดินควรเลือกข้าวกล้องเพราะมีคุณค่าทางอาหารมากกว่าข้าวขาว

น้ำมันพืช ควรอ่านฉลากก่อนเพื่อความถูกต้องของชนิดน้ำมันที่ต้องการ

๖. การเลือกซื้ออาหารกระป๋อง ในการเลือกซื้ออาหารกระป๋อง ควรสังเกตดังนี้

๑. ฉลาก ต้องมีรายละเอียด ชื่อ เลขทะเบียนอาหาร สถานที่ตั้งของผู้ผลิต วัน เดือน ปี ที่ผลิต รหัสได้จดทะเบียนไว้แล้วต่อกระทรวงสาธารณสุขน้ำหนักสุทธิหรือปริมาณสุทธิ ชนิดและปริมาณของของวัตถุที่เจือปนในอาหารที่ไม่ใช่เป็นส่วนประกอบอันใดจากธรรมชาติ

๒. ลักษณะตัวกระป๋อง ต้องเรียบทั้งฝาและก้น ไม่มีรอยบุบหรือโป่งพอง เนื่องจากอากาศที่อยู่ภายใน ไม่มีรอยร้าวหรือเป็นสนิมโดยเฉพาะที่รอยตะเข็บ

๗. การเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูปและอาหารพร้อมปรุง

อาหารสำเร็จรูปหมายถึง อาหารที่ผู้ขายปรุงไว้เรียบร้อยแล้ว ผู้ซื้อสามารถนำไปอุ่นหรือรับประทานได้ทันที อาหารสำเร็จรูปนี้รวมถึงอาหารที่ผู้บริโภครีโกลสั่งให้ประกอบหรือปรุงใหม่ การเลือกซื้อควรสังเกตสถานที่ขายสะอาด ภาชนะใส่อาหารมีสิ่งปกปิด กันแมลง และฝุ่นละออง ผู้ขายแต่งกายสะอาดถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร

อาหารพร้อมปรุง หมายถึง อาหารที่ผู้ขายจัดเตรียมวัตถุดิบ พร้อมเครื่องปรุงไว้เป็นชุด ผู้บริโภครีโกลสามารถซื้อแล้วนำไปประกอบเองที่บ้าน ควรสังเกตวัน เดือน ปี ที่ผลิตหรือวันหมดอายุ เพราะลักษณะของอาหารยังไม่ได้ผ่านความร้อน มีโอกาสบูดเสียหรือเสื่อมคุณภาพได้มากที่สุด

๘. อาหารแช่แข็ง ควรสังเกตดังนี้

๑. อาหารที่จะนำมาแช่แข็ง ควรเป็นของที่มีคุณภาพดี ไม่เน่าเสีย อยู่ในสภาพที่ดีและสะอาด

๒. ควรบรรจุหีบห่อ ภาชนะ ที่เรียบร้อยกันความชื้น

๓. เก็บไว้ในที่เย็นมีอุณหภูมิที่เหมาะสมกับอาหารชนิดนั้น

๔. ควรบอกวิธีใช้อาหารนั้น เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริโภครีโกล

๕. ไม่ควรนำอาหารมาตั้งทิ้งให้ละลายแล้วนำกลับเข้าแช่แข็งอีก เพราะจะทำให้อาหารนั้นเสียลักษณะที่ดี สูญเสียคุณค่าอาหารไปกับน้ำที่ละลายออก ถ้าจะใช้ควรแบ่งมาจากส่วนใหญ่มากตามจำนวนที่ต้องการบริโภครีโกล

ใบงานที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนระดมความคิดเขียนสรุปหลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ มาให้ถูกต้อง

การเลือกซื้อเนื้อสัตว์

.....

การเลือกซื้อไข่

.....

การเลือกซื้อผัก

.....

การเลือกซื้อผลไม้

.....

การเลือกซื้ออาหารแห้ง

.....

การเลือกซื้ออาหารกระป๋อง

.....

การเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูป

.....

การเลือกซื้ออาหารแช่แข็ง

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร

การเตรียมอาหาร

หมายถึง การนำอาหารสด อาหารแห้ง และเครื่องปรุงรสมาเตรียมพร้อมไว้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการประกอบอาหาร การเตรียมอาหารมีหลายวิธี ดังนี้

๑. ล้าง เป็นการใช้น้ำทำให้อาหารสะอาด โดยใช้มือช่วยถูผิวอาหารเบาๆ เพื่อให้ฝุ่นละอองและสิ่งสกปรกหลุดออกไป มีวิธีการดังนี้

น้ำไหล – เด็ดผักเป็นใบๆ ใส่ตะกร้าโปร่ง เปิดน้ำไหลแรงพอประมาณ ใช้มือช่วยคลี่ใบผักล้างนาน ๒ นาที ลดสารพิษฆ่าแมลงได้ ๒๕-๓๙ % วิธีใช้น้ำไหลล้างผักก่อนล้างเปลือกน้ำถ้าเป็นไปได้, ควรเก็บน้ำล้างผักไว้รดต้นไม้ หรือใช้ทำประโยชน์อย่างอื่น

โซดาทำขนมปัง – ใช้โซดาทำขนมปัง(โซเดียมไบคาร์บอเนต) ๑ ช้อนโต๊ะผสมน้ำอุ่น ๒๐ ลิตร(๑ กะละมัง) แช่ผักทิ้งไว้ ๑๕ นาที ลดสารพิษได้ ๙๐-๙๕ %

น้ำส้มสายชู – เตรียมน้ำส้มสายชู ๐.๕ % โดยใช้น้ำส้มสายชู อสร. ๑ ขวดผสมน้ำ ๔ ลิตรแช่ผักทิ้งไว้ ๑๕ นาที ลดสารพิษฆ่าแมลงได้ ๖๐-๘๔ %

แช่น้ำ – ล้างผักรอบแรกให้สะอาด เด็ดผักออกเป็นใบๆ แช่ในอ่างน้ำนาน ๑๕ นาที ลดสารพิษฆ่าแมลงได้ ๗-๓๓ %

ลวกผัก – ลวกผักด้วยน้ำร้อนลดสารพิษได้ ๕๐ % ส่วนการต้มนั้นลดสารพิษได้ ๕๐ % เช่นเดียวกัน แต่จะมีสารพิษตกค้างในน้ำแกง จึงควรล้างผักลดสารพิษก่อนทำแกง

ปอกเปลือก – การปอกเปลือก หรือลอกใบชั้นนอกออก เช่น กะหล่ำปลี ฯลฯ แล้วแช่ผักในน้ำสะอาดนาน ๕-๑๐ นาที จากนั้นล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้งลดปริมาณ สารพิษตกค้างได้ ๒๗-๗๒ %

ต่างทับทิม – แช่ผักด้วยน้ำต่างทับทิม นาน ๑๐ นาที ใช้ต่างทับทิม ๒๐-๓๐ เกล็ด ผสมน้ำ ๔ ลิตร แล้ว ล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง ลดปริมาณสารพิษตกค้างได้ ๓๕-๔๓ %

น้ำปูนใส – เตรียมน้ำปูนใสอิมตัวผสมน้ำเท่าตัวแช่ผักด้วยน้ำปูนใส นาน ๑๐ นาที จากนั้นล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้ง ลดปริมาณสารพิษตกค้างได้ ๓๔-๕๒%

น้ำเกลือ – ใช้เกลือป่น ๑ ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ ๔ ลิตร และล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้งลดปริมาณสารพิษตกค้างได้ ๒๙-๓๘ %

น้ำข้าวข้าว – แฉ่ผักด้วยน้ำข้าวข้าว นาน ๑๐ นาที ล้างด้วยน้ำสะอาดอีกครั้งลดปริมาณสารพิษตกค้างได้ ๒๙-๓๘ %

๒. สก เป็นการใช้มือช้อนอาหารที่เป็นชิ้นหรือเป็นฝอยขึ้นจากน้ำเพื่อให้สะอาดขึ้น

๓. เค็ด เป็นการใช้มือทำให้ก้านหรือใบผักขาดออกจากกัน

๔. ปอก เป็นการใช้มีดหรือมีดลอกเปลือกอาหารออกไป

๕. หัน เป็นการใช้มีดทำให้อาหารขาดออกจากกันเป็นชิ้นตามต้องการ โดยมือหนึ่งจับมีดอีกมือหนึ่งจับอาหารวางบนเขียง กดมีดเลื่อนไปข้างหน้าแล้วลากกลับมาอย่างรวดเร็ว

๖. สับ เป็นการใช้มีดขนาดใหญ่ ทำให้อาหารขาดออกจากกันเป็นชิ้น ๆ หรือละเอียด โดยยกมีดให้สูงแล้วกดลงให้ถูกอาหารนั้นอย่างแรงและเร็ว

๗. ผาน เป็นการทำให้อาหารเป็นแผ่นหรือชิ้นบาง ๆ โดยใช้มือหนึ่งจับมีด และอีกมือหนึ่งจับอาหารไว้ในฝ่ามือหรือวางบนเขียง แล้วกดมีดลงบนอาหารนั้น

๘. ซอย เป็นการทำให้อาหารเป็นชิ้นฝอย ๆ โดยมือหนึ่งจับอาหารวางบนเขียง อีกมือหนึ่งกดมีดไปข้างหน้านิดหน่อย ยกขึ้นถี่ ๆ เร็ว ๆ

๙. บุบ เป็นการทำให้อาหารพองหรือพองแตก โดยใช้มีดขนาดใหญ่ ออกแรงกดลงบนอาหารหรือใช้ลูกครกกระแทกเบา ๆ

๑๐. โขลก เป็นการทำให้อาหารเหนียวและนุ่ม โดยใส่อาหารลงในครกแล้วใช้ลูกครกกระแทกลงไปแรง ๆ

๑๑. คั้น เป็นการทำอาหารที่อมน้ำให้แห้ง โดยการแยกน้ำกับอาหารนั้นเป็นคนละส่วน ใช้มือกำอาหารนั้นบีบให้แน่น เพื่อให้อาหารนั้นไหลออกมา เช่น คั้นกะทิ

๑๒. ชั่ง เป็นการกำหนดปริมาณเครื่องปรุงของอาหารให้ได้ตามตำรับอาหาร โดยปรับเข็มตาชั่งให้ตรงเลขศูนย์ วางอาหารลงบนเครื่องชั่ง อ่านน้ำหนัก แล้วหยิบอาหารใส่ลงในถ้วยหรือจานเตรียมไว้

๑๓. ตวง เป็นการกำหนดปริมาณเครื่องปรุงของอาหารให้ได้ตามตำรับอาหาร โดยตักหรือเทอาหารใส่ถ้วยตวง หรือช้อนตวง ถ้าเป็นเครื่องปรุงแห้งให้ใช้สันมีดปาดอาหารที่ล้นออกมาให้พอดีกับขอบถ้วยตวงหรือช้อนตวง แล้วเทใส่ถ้วยหรือจานเตรียมไว้ สำหรับเครื่องปรุงเหลวให้เทใส่ถ้วยตวงตามขีดบอกจำนวนที่ต้องการ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายหลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหารมาให้ถูกต้อง

ชื่ออาหาร

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร

๑. วิธีการเตรียม.....
๒. วิธีการเตรียม.....
๓. วิธีการเตรียม.....
๔. วิธีการเตรียม.....
๕. วิธีการเตรียม.....
๖. วิธีการเตรียม.....
๗. วิธีการเตรียม.....

ประโยชน์ของการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารนำรู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ลาบหมู

ลาบหมู เป็นอาหารชนิดหนึ่งของภาคอีสาน โดยนำเนื้อหมูสับให้ละเอียดแล้วคลุกกับเครื่องปรุงต่าง ๆ ซึ่งเนื้อที่นำมาทำลาบมีหลายชนิด เช่น เนื้อไก่ เนื้อเป็ด เนื้อวัว เนื้อปลา เป็นต้น นิยมรับประทานกับข้าวเหนียวและผักสดต่าง ๆ

วัสดุอุปกรณ์ในการทำลาบหมู

๑. กระทะไฟฟ้า	๕. กะละมัง
๒. ทัพพี	๖. มีด
๓. จาน	๗. เขียง
๔. ช้อน	๘. ผ้ากั้นเปื้อน

ส่วนผสมลาบหมู

๑. หมูสับหรือหมูบด ๒๕๐ กรัม
๒. พริกป่น ๓ ช้อนชา (หรือจะใส่มากกว่าหรือน้อยกว่านี้ได้แล้วแต่ความชอบรสเผ็ด)
๓. ผงปรุงรสหมู ๑ ช้อนชา ผงปรุงรส ๐.๕ ช้อนชา
๔. น้ำปลา ๑.๕-๒ ช้อนโต๊ะ
๕. มะนาว ๒-๒.๕ ช้อนโต๊ะ
๖. ข้าวคั่ว ๒ ช้อนโต๊ะ
๗. หอมแดงซอย ๓-๔ ช้อนโต๊ะ
๘. ต้นหอมซอย ๒ ช้อนโต๊ะ
๙. ผักชีซอย ๑ ช้อนโต๊ะ
๑๐. ใบมะกรูดซอย ๑ ช้อนชา
๑๑. ใบสะระแหน่ ๕-๖ ใบ

วิธีการทำลาบหมู

๑. รวนเนื้อหมูให้สุก หากแห้งเติมน้ำนิดหน่อย
๒. ใส่เครื่องปรุงรส ได้แก่ ผงปรุงรสหมู หรือ ผงปรุงรส น้ำปลา มะนาว พริกป่น จากนั้นคนให้เข้ากัน แล้วตักชิมรสตามความชอบ
๓. ใส่ผักที่เตรียมไว้ ได้แก่ หอมแดงซอย ต้นหอมซอย ผักชีซอย ใบมะกรูดซอย ใบสะระแหน่ แล้วใส่ข้าวคั่วลงไป จากนั้นคนให้เข้ากันอีกครั้ง
๔. ตักใส่จานพร้อมเสิร์ฟคู่กับผักสด รับประทานพร้อมข้าวเหนียวร้อนๆ

ประโยชน์ของลาบหมู

๑. ทำหน้าที่เสริมสร้างกล้ามเนื้อและกระดูก ทำให้ร่างกายเจริญเติบโต
๒. ช่วยซ่อมแซมร่างกายส่วนที่สึกหรอ และให้พลังงานแก่ร่างกาย
๓. ช่วยให้สมองเจริญเติบโต ช่วยสร้างเม็ดเลือดแดง ซึ่งทำหน้าที่นำสารอาหารไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
๔. ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกาย ทำให้ร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บป่วยง่าย

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ลาบหมู)

๑. ประโยชน์ที่ได้รับในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ลาบหมู)

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ลาบหมู)

.....

.....

.....

.....

.....

๓. วิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ลาบหมู)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ยำรวม

ยำเป็นอาหาร ที่ใส่สารพัดวัตถุดิบต่าง ๆ เช่น หมู เนื้อไก่ กุ้ง ไช้ไก่ และเครื่องยำลงไปในการทำยำ มีรสชาติเปรี้ยว เผ็ด เค็มหวาน และมีคุณค่าทางโภชนาการครบถ้วน

วัสดุอุปกรณ์ในการทำยำรวม

๑. กระทะไฟฟ้า	๕. กะละมัง
๒. ทัพพี	๖. มีด
๓. จาน	๗. เขียง
๔. ช้อน	๘. ผ้ากันเปื้อน

ส่วนผสมยำรวม

๑. กุ้งสดปอกเปลือกผ่าหลัง
๒. ปลาหมึกบั้งหั่นชิ้น
๓. ตับหมูหั่นชิ้น
๔. ไช้ไก่ต้ม
๕. หอมหัวใหญ่หั่นชิ้น
๖. แครอทหั่นแท่ง
๗. น้ำมะนาว
๘. น้ำปลา
๙. น้ำตาลทราย
๑๐. พริกสดสีแดงโขลกหยาบ
๑๑. ขึ้นฉ่ายหั่นท่อน

วิธีทำยำรวม

๑. ต้มน้ำเปล่าพอเดือด นำกุ้งสด ปลาหมึกและตับปลากลวกจนสุก ตักขึ้น พักไว้ให้สะเด็ดน้ำ
๒. ผสมน้ำมะนาว น้ำปลา และน้ำตาลทรายคนพอเข้ากัน ใส่พริกสดเตรียมไว้
๓. ผสมกุ้งลวก ปลาหมึกลวก ตับหมูลวก แครอทหอมหัวใหญ่ แดงกวา และน้ำยำในข้อที่ ๒ ลงในอ่างผสมคลุกเคล้าเบา ๆ พอเข้ากัน โรยขึ้นฉ่ายตัดใส่ภาชนะวางไช้ไก่ต้มจัดเสิร์ฟ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ยำรวม)

๑. ประโยชน์ที่ได้รับในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ยำรวม)

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ยำรวม)

.....

.....

.....

.....

.....

๓. วิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในการฝึกปฏิบัติประกอบอาหาร (ยำรวม)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อาหารน่ารู้

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. หลักการเลือกซื้ออาหารประเภทต่าง ๆ					☐
๒. หลักการเตรียมวัตถุดิบในการประกอบอาหาร					☐
๓. การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารลาบหมู					☐
๔. การฝึกปฏิบัติประกอบอาหารยำรวม					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

เรื่อง สืบสานงานเกษตร

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรนารู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรนารู้
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

งานเกษตร หมายถึง งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับดินและน้ำ เพื่อให้เกิดผลผลิต ทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมง และเกษตรผสมผสานโดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และเงินทุน เพื่อให้พืชและสัตว์เจริญเติบโตงอกงาม

ความสำคัญของเกษตร

๑. เป็นการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เด็กดำบรรพ์ มนุษย์รู้จักใช้ประโยชน์อย่างมากมาย จากพืช และสัตว์
๒. การเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนในประเทศไทย
๓. การพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศส่วนใหญ่มีรายได้มาจากสินค้าทางเกษตร
๔. เป็นวัตถุดิบในการผลิตปัจจัย ๔ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค
๕. เป็นแหล่งให้ความร่มรื่นสวยงาม
๖. ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ประเภทของงานเกษตร

ประเภทของการเกษตร สามารถแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. การปลูกพืช คือ การนำเมล็ดพันธุ์ หน่อ หัว มาปลูกลงในดินหรือวัสดุอื่นที่เหมาะสมเพื่อให้งอกหรือเจริญเติบโต

๑.๑. พืชสวน หมายถึง พืชที่ปลูกในเนื้อที่น้อยสามารถให้ผลตอบแทนสูงต้องการดูแลรักษา แบ่งออกเป็น ๕ กลุ่มใหญ่ คือ

๑. ไม้ดอก เช่น กล้วยไม้ กุหลาบ มะลิ ทานตะวัน

ลักษณะการปลูก คือ เป็นทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน

ประโยชน์ คือ ใช้ตกแต่งอาคารบ้านเรือน หรือตัดออกมาปักแจกัน

วิธีการดูแลรักษา คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

๒. ไม้ประดับ เช่น พลับพลึง วาสนา เทียนทอง เฟิร์น

ลักษณะการปลูก คือ นิยมปลูกไว้ในบ้านและกระถางใช้พื้นที่ไม่มาก

ประโยชน์ คือ ใช้ตกแต่งอาคารสถานที่เพื่อความสวยงาม

วิธีการดูแลรักษา คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

๓. ไม้ผล เช่น มะม่วง เงาะ ทูเรียน มังคุด ลำไย

ลักษณะการปลูก คือ ปลูกในสวนผลไม้หรือพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างขวาง

ประโยชน์ คือ ผลสามารถนำมารับประทานได้

วิธีการดูแลรักษา คือ ต้องพิเศษกว่าปกติ ต้องใส่ปุ๋ยบำรุงดิน ตกแต่งกิ่ง และ

ตรวจสอบดูหนอน แมลงและศัตรูพืช

๔. ผักสวนครัว เช่น กระเทียม มะเขือ คื่นช่าย แตงกวา ผักบุ้ง

ลักษณะการปลูก คือ ปลูกในแปลงเพาะปลูกหรือสวนผักโดยเฉพาะ

ประโยชน์ คือ นำมาประกอบเป็นอาหารได้

วิธีการดูแลรักษา คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ และต้องกำจัดศัตรูพืช

๕. พืชสมุนไพร เช่น ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน ตะไคร้ ขิง ข่า

ลักษณะการปลูก คือ ปลูกไว้บริเวณบ้านหรือในกระถาง

ประโยชน์ คือ นำมาเป็นยารักษาโรค

วิธีการดูแลรักษา คือ รดน้ำพรวนดิน ใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ

๑.๒. พืชไร่ หมายถึง พืชที่ปลูกโดยใช้เนื้อที่มาก เจริญเติบโตเร็วส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก มีอายุตั้งแต่ ๒ เดือน ถึง ๑ ปี หรือมากกว่า ผลผลิตของพืชใช้บริโภคเป็นอาหารหลักและเป็นสินค้าส่งออกจัดเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสามารถทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย ถั่วต่าง ๆ ยาสูบ ฝ้าย มันสับปะหลัง เป็นต้น

๒ การเลี้ยงสัตว์ คือ การบำรุงเลี้ยงดูสัตว์ให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ และอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของมนุษย์ตลอดชีวิต วัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์ แบ่งออกได้ดังนี้

๑. เพื่อไว้ใช้บริโภค

๒. เพื่อไว้ใช้แรงงาน

๓. เพื่อประกอบอาชีพ

๔. เพื่อเสริมรายได้

๕. เพื่อใช้ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ทำเครื่องนุ่งห่มของใช้

๖. เพื่อความสวยงามและความเพลิดเพลิน

๗. เพื่อใช้ประโยชน์ในการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือทางการแพทย์

๓. การประมง คือ การเลี้ยงและจับสัตว์น้ำทุกชนิด เพื่อเป็นการหารายได้ของประชาชน ซึ่งการประมงสามารถแบ่งออกตามลักษณะของแหล่งน้ำได้ ๓ ประเภท

๓.๑ การทำประมงน้ำจืด หมายถึง การทำประมงในแหล่งน้ำจืดตามแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ การจับปลาในแม่น้ำ ลำคลอง การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงปลาชนิดในบ่อ เป็นต้น

๓.๒ การทำประมงน้ำเค็ม หรือการทำประมงทะเล หมายถึง การจับกุ้งทะเล ปลา ปลาหมึก ตลอดจนการเลี้ยงหอยทะเลต่าง ๆ เช่น หอยแมลงภู่ หอยนางรม เป็นต้น

๓.๓ การประมงน้ำกร่อย หมายถึง การทำประมงในบริเวณเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่น้ำเค็มและน้ำจืด เช่น การเลี้ยงกุ้งกุลาดำ การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง การเลี้ยงปลานวลจันทร์ เป็นต้น

๔. การเกษตรแบบผสมผสาน คือ การผสมผสานจัดระบบกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง มาผสมผสาน และเกี่ยวเนื่องในการผลิตซึ่งกันและกัน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสมดุลของสภาพแวดล้อม เพิ่มความสมบูรณ์ของอาหารพืช และสัตว์ และไม่เสี่ยงต่อภาวะขาดทุนเช่น

๔.๑ เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารและจัดการเกี่ยวกับดินน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ปลูกข้าว ขุดสระเก็บน้ำ ปลูกพืชผัก ผลไม้ และที่อยู่อาศัย

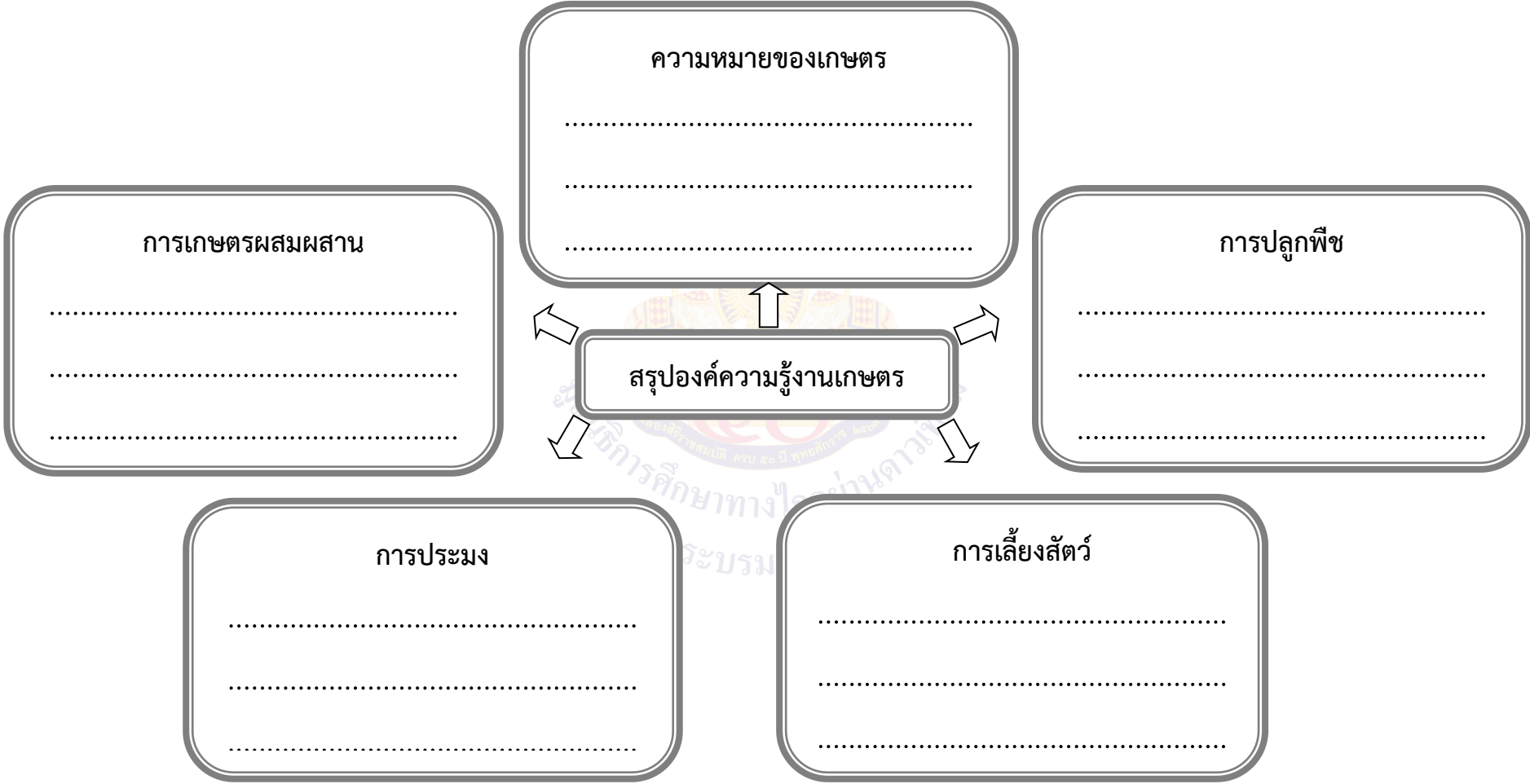
๔.๒ เกษตรแบบยังชีพ คือ การเพาะปลูกพอยังชีพ ใช้กินเป็นอาหารภายในครอบครัว ไม่ได้ปลูกมากจนส่งออกขายได้

๔.๓ เกษตรแบบธรรมชาติ คือ การฟื้นฟูธรรมชาติให้กลับมาดังเดิม

๔.๔ เกษตรแบบยั่งยืน คือการเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน เป็นการพึ่งพาตนเองได้ทั้งการผลิต และการดำรงชีพ โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง งานเกษตรน่ารู้
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนสรุปความรู้เกี่ยวกับงานเกษตร โดยแยกเป็นประเภทดังนี้

ประเมินกิจกรรมวันนี้.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของเครื่องมือเกษตร

เครื่องมือเกษตร หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการทำงานเกษตร เพื่อให้เกิดการทุ่นแรงในการทำงาน และยังสามารถช่วยอำนวยความสะดวกปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น

ความสำคัญของเครื่องมือเกษตร

๑. ช่วยให้เกษตรกรทำงานได้อย่างรวดเร็วขึ้น
๒. ทำให้ทันเวลาและทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
๓. ก่อเกิดผลผลิตสูงทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

ประเภทของเครื่องมือเกษตร

ประเภทเครื่องมือเกษตรในการปลูกพืช สามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภทดังนี้

๑. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานดิน

- ๑.๑ จอบ ใช้สำหรับขุดงานดิน พรวนดิน ถากหญ้า ดายหญ้า
- ๑.๒ เสียม ใช้สำหรับขุดหลุม ขุดดิน พรวนดิน
- ๑.๓ พลั่ว ใช้สำหรับตักดิน สาดดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๔ ปุ้งกี๋ ใช้สำหรับใส่ดิน ใส่ปุ๋ยเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย
- ๑.๕ คราด ใช้สำหรับเกลี่ยดิน คราดหญ้าหรือคราดขยะไปทิ้ง
- ๑.๖ ช้อนปลูก ใช้สำหรับขุดหลุมปลูก ย้ายต้นกล้า พรวนดิน ตักดิน ตักปุ๋ย
- ๑.๗ ส้อมพรวน ใช้สำหรับพรวนดินให้ร่วนซุย

๒. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานพืช

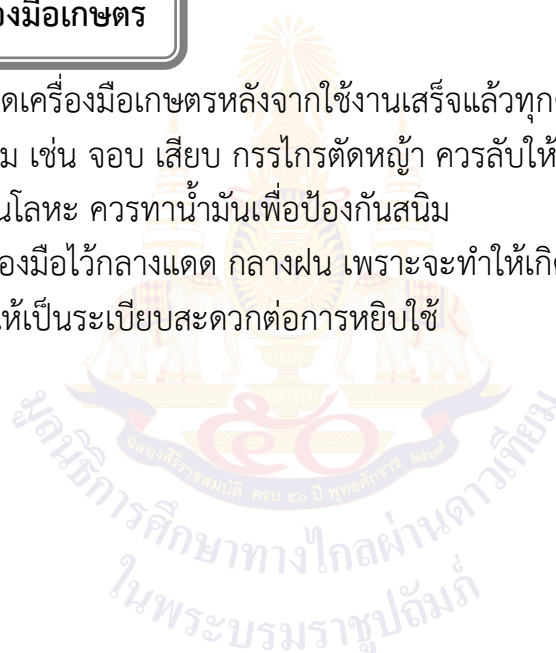
- ๒.๑ กรรไกรตัดหญ้า ใช้สำหรับตัดหญ้าหรือตัดแต่งหญ้า
- ๒.๒ กรรไกรตัดกิ่ง ใช้สำหรับตัดแต่งกิ่งไม้ให้สวยงาม
- ๒.๓ บัวรดน้ำ ใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้
- ๒.๔ ถังน้ำ ใช้สำหรับตักน้ำหรือใส่น้ำเพื่อรดน้ำต้นไม้
- ๒.๕ มีดดายหญ้า ใช้สำหรับดายหญ้าหรือลิดกิ่งไม้

การใช้เครื่องมือเกษตรและความปลอดภัย

๑. หากใช้เครื่องมือครั้งแรกต้องศึกษาวิธีใช้ให้ละเอียดก่อน
๒. ตรวจสอบสภาพของเครื่องมือให้อยู่สภาพเรียบร้อยก่อนใช้หากชำรุดความซ่อมแซมก่อนใช้
๓. ไม่นำเครื่องมือชำรุดมาใช้งาน อาจจะทำให้ทำงานไม่ได้ผลและอาจเป็นอันตรายได้
๔. ใช้เครื่องมือให้ตรงกับประเภท
๕. ใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวัง เพราะเครื่องมือบางชนิดมีส่วนที่แหลมคม
๖. ไม่ควรนำเครื่องมือมาเล่นหรือหยอกล้อกัน

การดูแลและเก็บเครื่องมือเกษตร

๑. ทำความสะอาดเครื่องมือเกษตรหลังจากใช้งานเสร็จแล้วทุกครั้ง
๒. เครื่องมือที่มีคม เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดหญ้า ควรลับให้คมอยู่เสมอ
๓. เครื่องมือที่เป็นโลหะ ควรทาน้ำมันเพื่อป้องกันสนิม
๔. ไม่ควรวางเครื่องมือไว้กลางแดด กลางฝน เพราะจะทำให้เกิดสนิมได้ง่าย
๕. เก็บเครื่องมือให้เป็นระเบียบสะดวกต่อการหยิบใช้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เครื่องมือในงานเกษตร
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องมือ โดยแยกเป็นประเภทตามตัวอย่างดังนี้

๑. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานดิน

๑.๑ จอบ ใช้สำหรับ

๑.๒ เสียม ใช้สำหรับ

๑.๓ พลั่ว ใช้สำหรับ

๑.๔ ปุ้งกี๋ ใช้สำหรับ

๑.๕ คราด ใช้สำหรับ

๑.๖ ช้อนปลูก ใช้สำหรับ

๑.๗ ส้อมพรวน ใช้สำหรับ

๒. เครื่องมือเกษตรเกี่ยวกับงานพืช

๒.๑ กรรไกรตัดหญ้า ใช้สำหรับ

๒.๒ กรรไกรตัดกิ่ง ใช้สำหรับ

๒.๓ บัวรดน้ำ ใช้สำหรับ

๒.๔ ถังน้ำ ใช้สำหรับ

๒.๕ มีดดายหญ้า ใช้สำหรับ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ปุ๋ย

ความหมายของปุ๋ย

ปุ๋ย หมายถึง อาหารของพืชที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือที่คนเราสังเคราะห์ขึ้นโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ สามารถทำให้พืชเจริญเติบโตได้

ประเภทของปุ๋ย

แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทดังนี้

๑. ปุ๋ยอินทรีย์ คือ ปุ๋ยที่ได้จากซากพืชซากสัตว์ มูลสัตว์ เศษขยะมูลฝอยต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยบำรุงดินมากกว่าบำรุงพืช สามารถแบ่งออกได้ ๔ ชนิด คือ

๑.๑. **ปุ๋ยคอก** คือ ปุ๋ยที่ได้จากมูลสัตว์ชนิดต่าง ๆ

วิธีใช้ นำมาผสมคลุกกับดินก่อนใช้กับพืช

๑.๒. **ปุ๋ยหมัก** คือ ปุ๋ยที่ได้จากการหมักของซากพืช ซากสัตว์ เช่น ฟางข้าว มูลสัตว์ เศษอาหาร

วิธีใช้ นำมาผสมกับน้ำแล้วฉีดพ่นลงแปลงปลูกผัก หรือแปลง

๑.๓. **ปุ๋ยพืชสด** คือ ปุ๋ยที่ได้จากการปลูกหรือหว่านพืชตระกูลถั่วต่าง ๆ เช่น โสน ถั่วเขียว ปอเทือง เป็นต้น

วิธีใช้ ไถกลบบนดินหรือแปลงผัก ใช้ปรับสภาพดินให้ดีขึ้น

๑.๔. **ปุ๋ยชีวภาพ** คือ ปุ๋ยที่ได้จากเศษอาหาร พืช ผัก รวมถึงเปลือกผลไม้กับเชื้อจุลินทรีย์และกากน้ำตาล

วิธีใช้ นำหัวเชื้อไปผสมและฉีดพ่น พืช ผัก ผลไม้

๒. ปุ๋ยอนินทรีย์ หรือปุ๋ยเคมี คือ ปุ๋ยที่ได้จากการสังเคราะห์แร่ธาตุต่าง ๆ เพื่อเป็นธาตุอาหารหลักของพืช สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ชนิด คือ

๒.๑ **ปุ๋ยเดี่ยวหรือแม่ปุ๋ย** คือปุ๋ยที่มีธาตุอาหารหลัก ธาตุใดธาตุหนึ่งเพียงธาตุเดียว

๒.๒. **ปุ๋ยผสม** คือ ปุ๋ยที่ได้จากปุ๋ยเดี่ยวหรือแม่ปุ๋ย ผสมกัน ๒ ชนิดขึ้นไป

วิธีใช้ ๑. ละลายน้ำรด โดยใช้กับปุ๋ยที่ละลายน้ำได้ดี

๒. หว่าน โดยใช้มือกำแล้วหว่านปุ๋ยไปให้ทั่วถึง

๓. หยอดหลุม ใช้กับพืชที่ปลูกเป็นหลุมห่างกันจะช่วยป้องกันการชะล้างจากน้ำ

๔. โรยเป็นแถว ใช้หลังจากการพรวนดิน โดยเฉพาะกับพืชที่ปลูกเป็นแนว

จะช่วยฟื้นแรง และประหยัดเวลา

ประโยชน์ของปุ๋ย

๑. ช่วยปรับปรุงสมบัติต่าง ๆ ของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

๒. ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรับสภาพดิน ทำให้ดินโปร่ง ร่วนซุย ระบายน้ำและถ่ายเทอากาศได้ดี รากพืชจึงงอกไช้ไปหาธาตุอาหารได้ง่ายขึ้น

๓. ช่วยแก้ปัญหาจากศัตรูพืชและโรคระบาดต่าง ๆ

๔. ช่วยสร้างฮอร์โมนพืช พืชจะให้ผลผลิตสูง คุณภาพดี และคงทนสามารถเก็บได้นาน

เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่างปุ๋ยอินทรีย์กับปุ๋ยอนินทรีย์

ปุ๋ยอินทรีย์	ปุ๋ยอนินทรีย์
๑. มีธาตุอาหารครบถ้วนแต่ปริมาณไม่มาก	๑. มีธาตุอาหารหลักครบตามความต้องการ
๒. ทำให้ดินร่วนซุย	๒. เมื่อใช้ไปนาน ๆ จะทำให้ดินเสีย
๓. รักษาความเป็นกรดเป็นด่างได้	๓. เมื่อใช้ไปนาน ๆ ดินจะเป็นกรด
๔. ทำใช้เองได้	๔. ต้องซื้อและราคาแพง
๕. ใช้เวลานานกว่าจะได้ผลผลิต	๕. ใช้ระยะเวลาสั้นให้ผลผลิตสูง
๖. เก็บรักษายาก	๖. เก็บรักษาง่ายขนส่งสะดวก
๗. อาจมีศัตรูและโรคพืช	๗. ไม่มีศัตรูและโรคพืช

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปุ๋ย
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิดสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของปุ๋ย แล้วบันทึกข้อมูลที่พบให้ถูกต้อง พร้อมบอกประโยชน์ของปุ๋ย

ชนิดที่สังเกต	ลักษณะที่พบเห็น	สี	กลิ่น	สัมผัส
๑. ปุ๋ยคอก
๒. ปุ๋ยหมัก
๓. ปุ๋ยชีวภาพ
๔. ปุ๋ยเดี่ยว
๕. ปุ๋ยผสม

ประโยชน์ของปุ๋ยมีอะไรบ้าง

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของการขยายพันธุ์พืช

การขยายพันธุ์พืช หมายถึง การเพิ่มปริมาณให้ต้นพืชมีจำนวนมากขึ้น และคงลักษณะพันธุ์ที่ต้องการไว้ให้ได้ปริมาณมากอย่างรวดเร็วและเพื่อดำรงสายพันธุ์ พืชชนิดต่าง ๆ ไว้ไม่ให้สูญพันธุ์

หลักการขยายพันธุ์พืช

สามารถแบ่งออกได้ ๒ แบบ ดังนี้

๑. แบบอาศัยเพศ ทำให้เกิดต้นใหม่โดยใช้เมล็ด

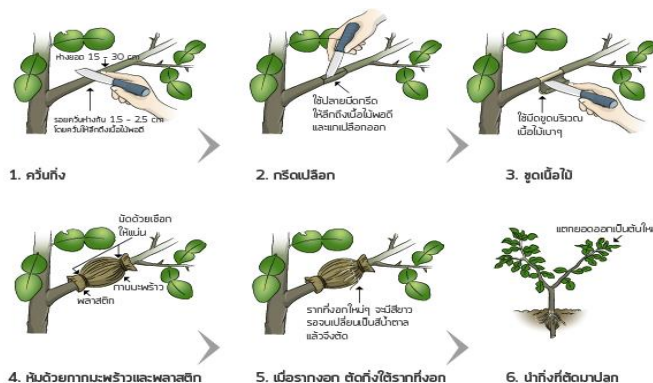

๒. แบบไม่อาศัยเพศ ทำให้เกิดต้นใหม่จากส่วนต่าง ๆ ของลำต้น

๒.๑ การตัดชำ คือ การทำให้ส่วนต่าง ๆ ของพืชออกรากได้ หลังจากที่ถูกตัดออกจากต้นแม่

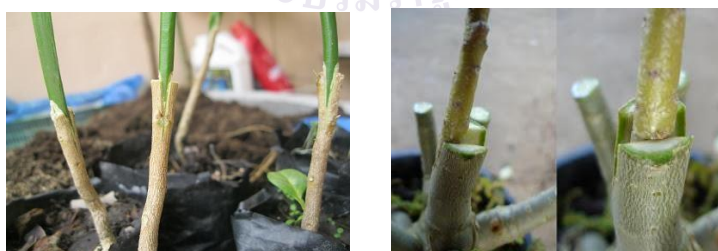
๒.๒ การตอนกิ่ง คือ การทำให้กิ่งออกราก ขณะที่ยังติดอยู่กับต้นเดิม เมื่อรากโตเต็มที่แล้วนำไปปลูกลงจะได้ผลเหมือนต้นใหม่

๒.๓ การติดตา คือการเชื่อมประสานส่วนของต้นพืชเข้าด้วยกัน เพื่อให้เจริญเป็นพืชต้นเดียวกัน โดยการนำแผ่นตาจากกิ่งพันธุ์ดี ไปติดบนต้นตอ การติดตาจะมีวิธีการทำ ๒ วิธี คือ วิธีการติดตาแบบลอกเนื้อไม้ และแบบไม่ลอกเนื้อไม้

๒.๔ การต่อกิ่ง คือ การเปลี่ยนยอดพันธุ์เดิมให้เป็นพันธุ์ดี โดยนำกิ่งพันธุ์ดีที่มีตา ๒- ๔ ตานำมาติดบนต้นตอที่ปลูกลงอยู่

๒.๕ การทาบกิ่ง คือ การนำต้นพืชสองต้น ซึ่งต่างก็มีรากและยอดอยู่ มาทำการเชื่อมติดให้เป็นต้นเดียวกัน

ประโยชน์ของการขยายพันธุ์พืช

๑. ช่วยรักษาพันธุ์พืชที่มีอยู่ไม่ให้สูญหายหรือสูญพันธุ์ไป โดยเฉพาะพันธุ์ดั้งเดิม
๒. ทำให้เกิดพืชพันธุ์ใหม่ ๆ ที่มีคุณสมบัติดีขึ้นกว่าพันธุ์เดิม เช่น มะม่วงอกร่องทองกะทิ ที่มีลักษณะหวานมัน ทุเรียนหมอนทองมีขนาดผลใหญ่ เนื้อหนา หวานกรอบ เป็นต้น
๓. ช่วยสร้างอาชีพ ทำให้เกิดรายได้ เช่น อาชีพรับจ้างขยายพันธุ์พืช อาชีพผลิตต้นพันธุ์พืชจำหน่าย
๔. ช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร เกษตรกรผู้เพาะปลูกหากสามารถขยายพันธุ์พืชปลูกเองได้ก็จะทำให้ต้นทุนผลิตพืชลดลง
๕. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน การที่เรามีความรู้ มีทักษะในการขยายพันธุ์พืช ทำให้สามารถขยายพันธุ์พืชที่ปลูกไว้บริโภคในบ้านด้วยตนเอง
๖. ช่วยให้เรามีความสุขและความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถสร้างพืชต้นใหม่ขึ้นมาได้

วิทยาลัยการศึกษาด้านการเกษตร
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การขยายพันธุ์พืช
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกวิธีการการขยายพันธุ์พืช มา ๑ ชนิด พร้อมวาดภาพและอธิบายขั้นตอนให้ถูกต้อง

วิธีการขยายพันธุ์พืช

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาชนะในการปลูกพืชผักสวนครัว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาชนะในการปลูกพืชผักสวนครัว
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของภาชนะ

ภาชนะในการปลูกพืชผัก หมายถึง เครื่องใช้ที่มีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ ที่สามารถนำมาปลูกพืช

ลักษณะของภาชนะในการปลูกพืช

๑. กระจ่าง
๒. กระบะ
๓. ถังปลูก
๔. ขวดน้ำ
๕. ตะกร้า
๖. กะละมัง
๗. ยางรถยนต์
๘. ถังน้ำ

ประเภทภาชนะในการปลูกพืช

๑. **กระจ่างตั้งพื้น** กระจ่างแบบนี้ จะมีความสูงเท่ากับความกว้างของปากกระจ่าง และมีหลายขนาด ตั้งแต่ ๑-๑๖ นิ้ว ใช้ในการปลูกต้นไม้ที่มีทรงสูง และมีระบบรากลึก เช่น พืชตระกูลปาล์ม และไทร เป็นต้น

๒. **กระจ่างตั้งโต๊ะ** กระจ่างแบบนี้ จะมีความสูงแค่ ๑/๒ ของความกว้างของปากกระจ่าง มีขนาดต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ ๕-๑๖ นิ้ว พืชที่นิยมปลูกกับกระจ่างพวกนี้ ได้แก่ ไม้ที่มีลักษณะเป็นพุ่มเตี้ย และมีทรงพุ่มแผ่ขยายกว้าง

๓. **กระจ่างแขวน** กระจ่างชนิดนี้ จะมีความสูง เพียงแค่ ๑ ใน ๓ ของความกว้างของปากกระจ่างเท่านั้น มีขนาดความกว้างตั้งแต่ ๕ นิ้ว ขึ้นไปส่วนมากจะเจาะรูเอาไว้ เพื่อแขวนประมาณ ๓-๔ รู ใช้ปลูกพืชที่มีระบบรากตื้นและมีการเจริญเติบโตรวดเร็ว ชอบเลื้อยเมื่อนำไปแขวน ซึ่งจะทำให้เกิดการห้อยย้อย มองดูแล้วเกิดความสวยงาม

ประโยชน์ภาชนะในการปลูกพืช

๑. ประหยัดพื้นที่ในการปลูก
๒. สามารถเคลื่อนย้าย จัดวาง ปรับเปลี่ยนตำแหน่งกระถางผักได้
๓. สะดวกต่อการดูแลรักษา และเก็บเกี่ยวผลผลิต
๔. สารอาหารผักที่ปลูกในกระถางไปวางตากแห้งในสวนหย่อมหรือจัดเป็นสวนประดับได้
๕. สามารถดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ มาเป็นภาชนะในการปลูกพืชได้

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัว
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติประดิษฐ์ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัวคนละ ๑ ชิ้น จากนั้นบันทึกผลลงในแบบบันทึก

๑. อุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัวได้แก่อะไรบ้าง

๑.	๕.
๒.	๖.
๓.	๗.
๔.	๘.

๒. นักเรียนมีขั้นตอนการประดิษฐ์ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัวอย่างไร

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

๓. ผลงานการประดิษฐ์ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัวของนักเรียนอยู่ในระดับใด

ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง

๔. นักเรียนคิดว่าการประดิษฐ์ภาระในการปลูกพืชผักสวนครัวมีประโยชน์อย่างไรบ้าง

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของการปลูกพืชสวนครัว

การปลูกพืชสวนครัว หมายถึง การทำให้พืชเจริญเติบโต ซึ่งมีวิธีการปลูกพืช ด้วยการใช้เมล็ดหรือส่วนต่าง ๆ ของพืช สามารถปลูกได้ทั้งในดินและแบบไม่ใช้ดิน จึงต้องเลือกให้เหมาะสมกับพืชผักแต่ละชนิด

วิธีการปลูกพืชสวนครัว

๑. การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ หรือส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น กิ่ง หน่อ หัว ที่จะนำมาใช้เพาะปลูก ควรคัดเลือกที่มีคุณภาพดี โดยมีลักษณะทั่วไปดังนี้

๑.๑ เมล็ดพันธุ์ ควรเลือกเมล็ดจากฝักแก่เต็มที่ ที่มีความสมบูรณ์ เมล็ดใหญ่ แข็งแรง ไม่เหี่ยวไม่ฝ่อ ไม่ถูกแมลงเจาะทำลาย และไม่เป็นโรค

๑.๒ ส่วนต่าง ๆ ของพืช เช่น กิ่งพันธุ์ควรเลือกกิ่งพันธุ์ที่ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป มีความสมบูรณ์ ไม่เหี่ยวไม่เน่า ไม่เป็นโรค

๒. การเตรียมดิน ควรเลือกดินที่มีสภาพเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งมีลักษณะสภาพดินร่วนโปร่ง ระบายน้ำและอากาศได้ดี และสามารถใส่วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นปุ๋ยเพื่อให้อุณหภูมิของดินดีขึ้นดังนี้

ดินร่วน ๑ ส่วน / ปุ๋ยหมัก ๑ ส่วน / ปุ๋ยคอก ๑ ส่วน

๓. การปลูกพืช เป็นการนำเมล็ดพันธุ์ ต้นกล้าหรือส่วนต่าง ๆ ของพืช มาปลูกลงในดินที่เตรียมไว้แล้ว ซึ่งทำได้หลายวิธี เช่น ใช้เมล็ดพันธุ์ โรยหรือหว่านลงบนดิน ใช้กิ่งพันธุ์ปักชำลงในดิน ใช้ต้นกล้าปลูกลงหลุมที่ขุดไว้

๔. การดูแลรักษา เป็นการทำให้ต้นพืช ที่ปลูกเจริญเติบโต งอกงาม และให้ผลผลิตตามต้องการ ซึ่งมีการวิธีการดังนี้

๔.๑ การรดน้ำ น้ำช่วยลำเลียงสารอาหารในดินให้แก่ต้นพืช

๔.๒ การพรวนดิน ทำให้พืชได้รับสารอาหารสะดวกขึ้น

๔.๓ การใส่ปุ๋ย เป็นการให้อาหารแก่พืช และทำให้พืชเจริญเติบโตงอกงาม

๔.๔ การกำจัดวัชพืช ทำได้โดยการถอนด้วยมือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัชพืชแย่งอาหารพืช

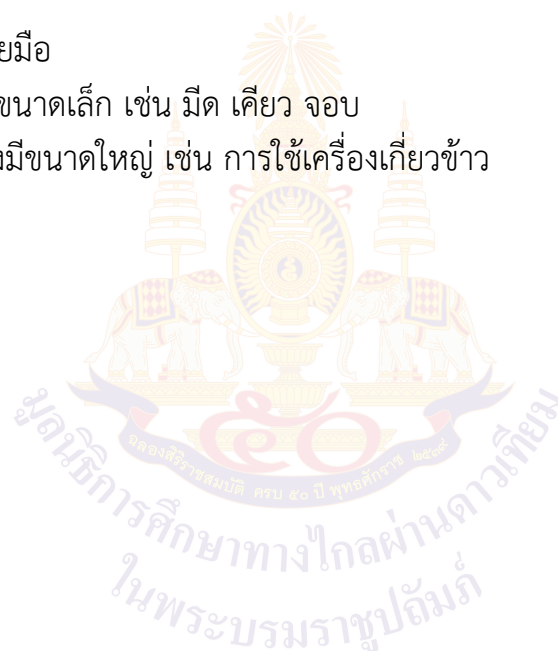
๔.๕ การกำจัดแมลง ทำได้โดยการใช้มือจับแมลง หรือสารเคมีพ่นฉีดเพื่อป้องกันแมลง มากัดกินต้นพืช

๕. การเก็บเกี่ยวผลผลิต คือ การนำผลผลิตที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้วมาใช้ประโยชน์ ซึ่งทำได้หลายวิธี ดังนี้

๕.๑ เก็บเกี่ยวด้วยมือ

๕.๒ ใช้เครื่องมือขนาดเล็ก เช่น มีด เคียว จอบ

๕.๓ การใช้เครื่องมือขนาดใหญ่ เช่น การใช้เครื่องเกี่ยวข้าว

ศูนย์บริการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนบันทึกการปลูกผักสวนครัว พร้อมอธิบายรายละเอียดในการปลูกผักสวนครัว ดังนี้

๑. ผักสวนครัวที่เลือกปลูกชื่ออะไร

๒. ลักษณะการปลูกโดยใช้อะไร

๓. วิธีการเตรียมดิน

.....

๔. วิธีการปลูก

.....

๕. วิธีการดูแลรักษา

.....

๖. วิธีการเก็บเกี่ยว

.....

๗. ผลผลิตที่ได้รับ

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การดูแลรักษา เป็นการทำให้ต้นพืช ที่ปลูกเจริญเติบโต งอกงาม และให้ผลผลิตตามต้องการ ซึ่งมีการวิธีการดังนี้

๑. การรดน้ำ น้ำช่วยลำเลียงสารอาหารในดินให้แก่ต้นพืช

๑.๑ ต้นกล้า ควรต้องรดน้ำให้มาก ๆ ให้ดินจะดูชุ่มชื้น เพราะต้นกล้าเป็นพืชที่ยังโตไม่เต็มที่ รากของต้นกล้าดูดน้ำจากใต้ดินได้ไม่มาก ดังนั้นจึงต้องรักษาความชื้นในดินรอบ ๆ โคนพืชอยู่เสมอ

๑.๒ พืชที่ปลูกแนวตั้ง การปลูกพืชแบบแนวตั้ง หรือการปลูกพืชให้เป็นสวนริมรั้วกำแพง ดินจะแห้งมาก ต้องรดน้ำให้มาก และรดน้ำทั้งเช้าและเย็นเป็นต้น

๑.๓ พืชที่ปลูกด้วยการเพาะเมล็ด ควรรดน้ำให้ความชุ่มชื้นกับดินและเมล็ดพืชที่ปลูกอยู่เสมอ เพราะหากว่าดินแห้งขาดน้ำ รากก็จะตายได้ง่าย ๆ ดังนั้นควรนำกระถางที่เพาะเมล็ดวางไว้ในน้ำเลยและรดน้ำทั้งเช้าและเย็นเป็นต้น

๑.๔ ผักและผลไม้ใกล้เก็บเกี่ยว ควรต้องรดน้ำต้นไม่ให้ชุ่มกว่าปกติ ในช่วงที่ใกล้จะเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยเฉพาะถ้าสังเกตเห็นต้นไม้ออกดอกสวยงาม ใกล้จะออกเป็นลูกอ่อน ๆ เพื่อเสริมให้ต้นไม้ออกดอกออกผลที่สวยงามมากขึ้น

๑.๕ ต้นไม้ในกระถาง สำหรับต้นไม้ที่ปลูกในกระถาง ก็ควรต้องรดน้ำให้มาก เนื่องจากดินในกระถางมีชั้นดินที่ตื้นกว่าพื้นดินธรรมดา ทำให้น้ำซึมหาย และแห้งเหือดได้เร็วกว่า รากต้นไม้ก็อาจจะดูดซึมน้ำได้ไม่เพียงพอ ยิ่งถ้าเข้าช่วงหน้าร้อน ก็ต้องรดน้ำมากขึ้นเป็น ๒ เท่า

นอกจากนี้การรดน้ำที่ถูกต้องควรรดในช่วงเช้า หมั่นรดน้ำต้นไม้ทุกวัน เพราะในตอนเช้าอากาศและความชื้นที่พอดีจะช่วยให้ต้นไม้รับน้ำได้เต็มที่มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ดินมีความชื้นในระดับที่พอดีได้ตลอดทั้งวัน แต่ถ้าเลือกรดน้ำต้นไม้ในตอนเย็น แดดร้อนลมตกรุนแรง อากาศไม่ร้อนมากก็จริง แต่ก็เสี่ยงที่ความชื้นในดินจะมีมากเกินไป จนเปิดโอกาสให้เหล่าเชื้อรา และแบคทีเรียมากัดกินรากต้นไม้ตายได้

๒. การพรวนดิน ทำให้พืชได้รับสารอาหารสะดวกขึ้นเป็นการทำให้ดินร่วนซุย ระบายน้ำดีขึ้น ทั้งยังช่วยกำจัดวัชพืชอีกด้วย จึงควรมีการพรวนดินบ้างเป็นครั้งคราว โดยพรวนในขณะที่ดินแห้งพอสมควร และไม่ควรให้กระทบกระเทือนรากมาก

ประโยชน์ในการพรวนดิน

๑. ช่วยให้รากพืชมีอากาศหายใจ เนื่องจากสภาพของดินแต่ละแห่งแตกต่างกันการพรวนดินเป็นการทำให้ดินที่แน่นแข็งมีช่องว่าง และอากาศแทรกเข้าไปในเนื้อดิน
๒. ช่วยให้ดินสามารถดูดซับน้ำไว้ได้มากขึ้น
๓. ช่วยกำจัดวัชพืชทั้งที่เป็นต้นและเมล็ด เมื่อพรวนดินรากของวัชพืชจะถูกตัดขาดและถูกแดดเผาตายได้
๔. ช่วยลดการพังทลายของดินได้ โดยการพรวนดินเป็นก้อนโตๆจะทำให้มีช่องว่างเมื่อฝนตกการไหลของน้ำก็จะช้าเนื่องจากมีสิ่งกีดขวางการไหล
๕. ช่วยป้องกันไม่ให้น้ำในดินระเหยเร็วเกินไป เพราะการพรวนดินจะเป็นการตัดสายน้ำในดิน

๓. การใส่ปุ๋ย เป็นการให้อาหารแก่พืช และทำให้พืชเจริญเติบโตงอกงาม

หลักการใส่ปุ๋ย

๑. ชนิดของปุ๋ยที่ใช้ถูกต้อง
๒. ใช้ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสม
๓. ใส่ปุ๋ยให้พืชขณะที่พืชต้องการ
๔. ใส่ปุ๋ยให้พืชตรงจุดที่พืชสามารถดูดไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายและเร็วที่สุด

ช่วงเวลาการใส่ปุ๋ย

๑. ช่วงแรกที่พืชเริ่มงอก และการเติบโตในระยะ ๓๐ - ๔๕ วันแรก พืชมักจะต้องการธาตุอาหารน้อยและช้า เพราะระยะนี้ระบบรากยังน้อย และต้นยังเล็กอยู่
๒. ช่วงที่สองมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เป็นระยะที่พืชต้องการธาตุอาหารเป็นจำนวนมาก สำหรับข้าวจะเป็นระยะที่กำลังแตกกอ และระยะที่กำลังสร้างตาดอก ถ้าเป็นข้าวโพด จะเป็นระยะที่มีอายุ ๔๕ - ๖๐ วัน ถ้าเป็นข้าวก็ระยะประมาณ ๓๐ วัน ก่อนออกดอก
๓. ช่วงสุดท้ายที่มีการเติบโตเต็มที่แล้ว และเป็นระยะสร้างเมล็ดหรือสร้างผล ความต้องการธาตุอาหารในระยะนี้ จะลดลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งฝักหรือเมล็ดแก่

๔. การกำจัดวัชพืช ทำได้โดยการถอนด้วยมือ เพื่อป้องกันไม่ให้วัชพืชแย่งอาหารพืช

๑. **ดึงออกด้วยมือ** ควรรดน้ำให้ดินเปียกชุ่มก่อนหรือรอหลังจากฝนหยุดตกแล้วถอนออก เพราะในขณะที่ดินชุ่มน้ำ ดินจะคลายตัวทำให้ถอนหญ้าออกทั้งรากได้ง่ายกว่าดินแห้ง ซึ่งมีโอกาสที่จะทำให้รากขาดง่ายมาก

๒. **คลุมดินปิดแสง** โดยหนังสือพิมพ์หรือม่านพลาสติกไว้ก่อน ๑ ชั้น แล้วค่อยโรยแกลบทับลงไปอีกชั้น วัชพืชเจริญเติบโตช้าหรือตายได้

๓. ฉีดพ่นน้ำส้มสายชู โดยเทน้ำส้มสายชูขวดสเปรย์ แล้วพ่นไปรอบ ๆ แปลงปลูกต้นไม้ บริเวณรอบนอกของสวน หรือฉีดลงบนวัชพืชโดยตรง จะช่วยป้องกันไม่ให้วัชพืชในดินเจริญเติบโตขึ้นมาแย่งอาหารพืช

๔. การเครื่องมือขุดโดยใช้มีด จอบ และเสียมเป็นวิธีทำลายวัชพืช และเป็นการพรวนดิน ให้แก่พืชปลูกอีกด้วย

๕. การใช้เครื่องตัดหญ้าหรือกรรไกรตัดหญ้า เป็นการทำให้วัชพืชต้นเตี้ยลง ยอดใบถูกทำลาย

๖. การใช้ความร้อนหรือเผา

๗. การฉีดสารเคมีกำจัดวัชพืชเป็นวิธีการที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและได้ผลดีมาก แต่ต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง

๕. การกำจัดแมลง ทำได้โดยการใช้มือจับแมลง หรือสารเคมีพ่นฉีดเพื่อป้องกันแมลงมากัดกิน ต้นพืช

๑. การเก็บ จับ หรือทำลาย

๒. การเผา

๓. การใช้ตาข่าย หรือกับดักจับแมลง

๔. การฉีดยาฆ่าแมลง

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การดูแลรักษาพืช
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพผักสวนครัว ๑ ชนิด และระบายสีพร้อมเขียนอธิบายวิธีการดูแลรักษามาให้ถูกต้อง

๑. ชื่อผักสวนครัว.....
๒. การรดน้ำ.....
๓. การพรวนดิน.....
๔. การใส่ปุ๋ย.....
๕. การกำจัดวัชพืช.....
๖. การกำจัดแมลง.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การเก็บเกี่ยวผลผลิต คือ การนำผลผลิตที่เจริญเติบโตเต็มที่แล้วมาใช้ประโยชน์ ซึ่งทำได้หลายวิธี ดังนี้

ชนิดของพืช	ระยะเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิต
ผลิตผลพืชไร่	
ข้าว	- ประมาณ ๓๐ วันหลังออกทรงระยะที่เมล็ดข้าวที่โคนรวงมีสีเหลืองไม่สนิทนั๊ก (ระยะปลับปลิง)
ข้าวโพด	- ประมาณ ๑๐๕ - ๑๑๐ วัน หลังหยอดเมล็ดกาบหุ้มฝักแห้งเป็นสีฟาง
ถั่วเขียว	- ประมาณ ๖๐-๗๐ วัน หลังจากงอกฝักเปลี่ยนสีเป็นสีดำ หรือ ขาวนวล
ถั่วเหลือง	- ประมาณ ๗๕ - ๑๑๐ วัน หลังจากงอกใบของถั่วเหลืองจะเริ่มเหลืองและเริ่มร่วง ฝักจะเปลี่ยนเป็นสีเขียวอมเหลืองและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน
มันสำปะหลัง	- ประมาณ ๑๒ เดือน ตั้งแต่เริ่มปลูก
ปาล์มน้ำมัน	- สีส้มเปลี่ยนเป็นสีแดงส้ม
อ้อย	- วัดค่าบrixบริเวณ โคน กลาง และยอด เฉลี่ยแล้วมากกว่า ๑๘ บrix
ยางพารา	- เปิดกรีดเมื่ออายุประมาณ ๖ ปีเส้นรอบวงของลำต้นมากกว่า ๕๐ ซม.
ผลิตผลพืชสวน	
ข้าวโพดหวาน	- ประมาณ ๗๐ - ๗๕ วัน หลังหยอดเมล็ดประมาณ ๑๘ วัน หลังออกไหม
ถั่วเหลืองฝักสด	- ประมาณ ๖๒ - ๗๒ วัน หลังหยอดเมล็ดฝักมีสีเขียวและเมล็ดเต่งเต็มที่
ฝักกาดเขียววางตุ้ง	- ประมาณ ๓๕ - ๔๕ วัน หลังปลูก
ฝักบุง	- ประมาณ ๒๕ - ๓๐ วัน หลังปลูก
เงาะ	- เงาะสีชมพู ๒๒ - ๒๘ วัน หลังเริ่มเปลี่ยนสีเงาะโรงเรียน ๑๙ - ๓๐ วัน หลังเริ่มเปลี่ยนสี
มังคุด	- ประมาณ ๗๗ - ๗๘ วัน หลังติดผลสีม่วงแดง เพื่อจำหน่ายในประเทศ
ทุเรียน	- พันธุ์ชะนี ประมาณ ๑๐๐-๑๑๐ วัน หลังดอกบาน หรือ ร่องหนามสีน้ำตาลไหม้ - พันธุ์หมอนทอง ประมาณ ๑๑๕ - ๑๓๐ วันหลังดอกบาน หรือ เคาะดูมีเสียงโพรก
มะม่วง	- ประมาณ ๙๕ - ๑๐๕ วัน หลังติดผลเริ่มเปลี่ยนสี มีนวลมาก
ดอกกุหลาบ	- ดอกสีแดง และสีชมพู ตัดเมื่อกลีบดอกเริ่มคลี่ กลีบเลี้ยงชี้ลงข้างล่าง

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิต

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตแบ่งออกเป็น ๔ วิธีคือ การเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน การเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรกล และการเก็บเกี่ยวโดยใช้สัตว์ช่วยเก็บเกี่ยว

๑. การเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน เป็นการเก็บเกี่ยวโดยการใช้มือคนเก็บเกี่ยวผลผลิต ได้แก่การใช้มือปัดผลไม้ นิยมใช้กับผลผลิตที่ต้นไม่สูงนัก และผลจะหลุดออกจากต้นโดยง่าย

๒. การใช้เครื่องมือขนาดเล็ก

๒.๑ การใช้เคียวเกี่ยวข้าว ผัก ผลไม้ต่าง ๆ

๒.๒ การใช้มีดหรือกรรไกรเก็บเกี่ยวผลผลิตพืชสวน เช่น กล้วย ลองกอง หรืออุปกรณ์ที่ช่วยในการตัดอื่น ๆ ซึ่งต้องมีความคม เพื่อให้เกิดบาดแผลหรือความบอบช้ำน้อยที่สุด

๒.๓ การใช้ตะกร้อในการเก็บผลไม้ที่อยู่สูง เช่น มะม่วง จะเป็นประโยชน์อย่างมากและทำงานได้เร็ว

๒.๔ การใช้บันไดเก็บมะพร้าวหรือผลไม้อื่น ๆ เพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตได้สะดวกขึ้น

๓. การเก็บเกี่ยวโดยใช้เครื่องจักรกล นิยมใช้ในผลผลิตพืชไร่ เช่น อ้อย ข้าว และผลผลิตพืชสวนที่เก็บเกี่ยวเพื่อแปรรูปในโรงงานเป็นส่วนใหญ่ เช่น สับปะรด มะเขือเทศ เป็นต้น

๔. การเก็บเกี่ยวโดยใช้สัตว์ช่วยเก็บเกี่ยว จากปัญหาในเรื่องแรงงาน และความยากลำบากในการเก็บเกี่ยวผลผลิตบางชนิด เช่น มะพร้าว ทำให้เกิดธุรกิจการฝึกหัดลิงทางใต้ให้รู้จักปีนต้นมะพร้าว โดยลิงสามารถเลือกผลที่มีความสมบูรณ์โดยใช้มือและเท้าบิดก้านผลจนก้านผลขาดและตกลงมายังพื้นดิน เมื่อทำเสร็จต้นหนึ่งก็สามารถกระโดดข้ามไปเก็บผลผลิตต้นใหม่ได้

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิดเขียนช่วงเวลาและวิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตมาให้ถูกต้อง

ชนิดของพืช	ระยะเวลาที่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิต	วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิต
ข้าว	ประมาณ ๓๐ วันหลังออกรวง โค่นรวงมีสีเหลือง	เครื่องจักรกล
พริก		
เผือก		
ข้าวโพด		
ใบโหระพา		
ผักบุ้ง		
ตะไคร้		
ข่า		
มะเขือเทศ		
มะม่วง		
อ้อย		
ใบกะเพรา		
กล้วย		
ถั่วเหลือง		
ดอกกุหลาบ		
มะพร้าว		

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สืบสานงานเกษตร

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. งานเกษตรน่ารู้					☐
๒. เครื่องมือในงานเกษตร					☐
๓. ปุ๋ย					☐
๔. การขยายพันธุ์พืช					☐
๕. ภาวะในการปลูกพืชผักสวนครัว					☐
๖. การปลูกพืชผักสวนครัว					☐
๗. การดูแลรักษาพืช					☐
๘. การเก็บเกี่ยวผลผลิต					☐

๒. สิ่งที่ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในกลางภาคเรียน คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

เรื่อง อาชีพใฝ่ฝัน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ฉลองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๕๙
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของอาชีพ

อาชีพ หมายถึง การทำมาหากินในงานที่ทำเป็นประจำเพื่อให้เกิดรายได้ สำหรับการเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว

ความสำคัญของอาชีพ

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น มีรายได้ซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ ซื้อเสื้อผ้าใหม่ ฯลฯ
๒. จุดเริ่มต้นในการพัฒนาความก้าวหน้ายิ่งขึ้น เช่น จากปลัดอำเภอ ก้าวขึ้นเป็นนายอำเภอ จากนายอำเภอ ก้าวเป็นปลัดจังหวัด จากปลัดจังหวัด ก้าวเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น
๓. ฝึกตนเองให้มีภาวะการณืเป็นผู้นำ โดยเฉพาะหากได้รับการเลือกขึ้นเป็นผู้นำหน่วยงาน
๔. สร้างความเจริญก้าวหน้า เนื่องจากรายได้ของทุกคนจะช่วยกันเสียภาษีอากร และรัฐบาลนำเงินเหล่านี้มาพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ประเภทอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน

๑. **อาชีพเกษตรกรรม** เป็นอาชีพหลักที่สำคัญของประเทศ ซึ่งภูมิประเทศเหมาะแก่การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

ลักษณะงาน ทำงานเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายสินค้าทางเกษตรที่ได้จากพืชและสัตว์

ประเภทกิจการ การทำนา การทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง เกษตรผสมผสาน

รายได้ ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตและราคาตามท้องตลาด

๒. **อาชีพรับจ้าง** เป็นอาชีพที่ต้องทำงานอยู่ภายใต้ขอบเขตของนายจ้าง มีฐานะเป็นลูกจ้างหรือผู้รับจ้าง

ลักษณะงาน ทำงานอยู่ในสถานที่และเวลาที่นายจ้างกำหนด

ประเภทกิจการ โรงงานอุตสาหกรรม บริษัทเอกชน การรับเหมาก่อสร้าง

รายได้ รายวัน เงินเดือน ตามชิ้นงานที่ทำได้

๓. อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการจะดำเนินงานทุกอย่างด้วยตนเอง หรือใช้แรงงานในครอบครัว

ลักษณะงาน ทำงานตามที่ลูกค้าสั่งและรับค่าจ้างเมื่องานเสร็จ

ประเภทกิจการ ร้านขายอาหาร ร้านขายยา ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า ร้านเสริมสวย

รายได้ ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้มาซื้อสินค้าและผู้มาใช้บริการ

๔. อาชีพรับราชการ เป็นอาชีพที่ทำหน้าที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ มุ่งผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก

ลักษณะงาน มีเวลาทำงานที่แน่นอน มีวันหยุดราชการ

ประเภทงาน ครู อาจารย์ แพทย์ พยาบาล ทหาร ตำรวจ

รายได้แน่นอน มีค่าตอบแทนเป็นรายเดือน

๕. อาชีพรัฐวิสาหกิจ เป็นองค์กรของรัฐบาลเป็นเจ้าของ หรือเป็นผู้ถือหุ้นรายได้ร่วมกับเอกชน

ลักษณะงาน มีเวลาทำงานที่แน่นอนคล้ายอาชีพรับราชการ มีวันหยุดราชการ

ประเภทงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประปานครหลวง การท่องเที่ยว การท่าเรือ การรถไฟ

รายได้แน่นอน มีค่าตอบแทนเป็นรายเดือน และมีโบนัสปลายปีจากผลประกอบการ

๖. อาชีพค้าขาย เป็นอาชีพที่ทำหน้าที่ผลิตหรือซื้อขายสินค้า

ลักษณะงาน ทำหน้าที่ผลิตและขายสินค้า

ประเภทงาน การค้าส่ง เช่น การค้าส่งผัก และผลไม้ ในจำนวนมาก

การค้าปลีก เช่น ร้านขายของชำ ร้านขายยา ร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ

รายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ซื้อสินค้าเป็นสำคัญ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพลักษณะอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนที่นักเรียนชื่นชอบและระบายสีให้สวยงาม พร้อมเขียนรายละเอียดของอาชีพมาให้ถูกต้อง

๑. ชื่ออาชีพ.....
๒. ประเภทของอาชีพ.....
๓. ลักษณะงาน.....
๔. ช่วงเวลาทำงาน.....
๕. รายได้.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความแตกต่างของงานอาชีพ

๑. ลักษณะงาน

๑. **งานเกษตรกรรม** เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การประมงและเกษตรผสมผสาน
๒. **งานอุตสาหกรรม** เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับความถนัดด้านช่างสาขาต่าง ๆ และเครื่องจักร เพื่อผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ
๓. **งานธุรกิจ** เป็นงานด้านการค้าขาย การทำบัญชี การจัดการธุรกิจ การติดต่อสื่อสาร เทคโนโลยี
๔. **งานคหกรรม** เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาหาร เย็บปักถักร้อย ตกแต่งบ้าน
๕. **งานศิลปกรรม** เป็นงานที่มีความละเอียดอ่อน ความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปกรรมของไทย เช่น งานหัตถกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม

๒. ช่วงเวลา

๑. ทำงานไม่น้อยกว่า ๘ ชั่วโมง แต่ต้องไม่เกินวันละ ๙ ชั่วโมง
๒. วันหยุดของการทำงาน

๓. เทคโนโลยีในการทำงาน

การใช้ความรู้ เครื่องมือ ความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการ ตลอดจน ผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งสิ่งประดิษฐ์และวิธีการ มาประยุกต์ใช้ในระบบงาน เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่ง ขึ้นและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มีมากยิ่งขึ้น

๔. รายได้

ค่าตอบแทนการทำงานที่กำหนดให้เป็นรายเดือน หรือ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่องค์การจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ค่าใช้จ่ายนี้อาจจ่ายในรูปตัวเงินหรือมีใช้ตัวเงินก็ได้ เพื่อตอบแทนการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ จูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน และเสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

๕. ความเสี่ยง

ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

๖. ค่านิยม

๑. **ความสำเร็จ** หมายถึง งานที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
๒. **การช่วยเหลือ** หมายถึง การมีโอกาสได้ทำคุณประโยชน์แก่ผู้ร่วมงาน และให้บริการผู้อื่น
๓. **ความสวยงาม** หมายถึง การได้ทำงานที่เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ตามธรรมชาติหรืองานศิลปะ
๔. **ความคิดสร้างสรรค์** หมายถึง ได้มีโอกาสประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ที่มีคุณค่าหรือความสวยงาม
๕. **ความมีสติปัญญา** หมายถึง ได้ใช้ความรู้หรือความสามารถในการทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ
๖. **ความมีชื่อเสียง** หมายถึง เป็นที่นิยมยกย่องยอมรับในฐานะ ตำแหน่ง และหน้าที่
๗. **ความมีอิสระ** หมายถึง ทำงานได้อย่างอิสระ มีเสรีภาพ และปกครองตนเองได้
๘. **การจัดการ** หมายถึง ได้วางแผนการทำงานบริหารคน วัสดุ อุปกรณ์เพื่อให้งานนั้นมีคุณภาพ
๙. **ความมั่นคง** หมายถึง ได้รับผลตอบแทนยาวนานพร้อมกับสวัสดิการต่าง ๆ
๑๐. **ความปลอดภัย** หมายถึง เป็นงานที่ไม่เสี่ยง ไม่มีอันตรายและมีความปลอดภัย
๑๑. **สิ่งแวดล้อม** หมายถึง มีสภาพแวดล้อมดี เช่น ไม่มีควันพิษ ปราศจากกลิ่นและสารเคมี
๑๒. **ความมีอำนาจ** หมายถึง สามารถควบคุม บังคับบัญชา หรือสั่งให้ผู้อื่นทำงานตามที่ตนต้องการได้
๑๓. **การสมาคม** หมายถึง สภาพการทำงานที่มีโอกาสได้พบปะหรือติดต่อกับผู้คนเป็นจำนวนมาก
๑๔. **ความเป็นตัวของตัวเอง** หมายถึง สามารถดำเนินวิถีชีวิตและแสดงเอกลักษณ์เฉพาะตนได้
๑๕. **การเปลี่ยนแปลง** หมายถึง มีโอกาสทำงานใหม่ๆ ไม่ซ้ำซากจำเจ และได้ทำงานหลายหน้าที่

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความแตกต่างของงานอาชีพ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิดเขียนความแตกต่างของอาชีพดังต่อไปนี้

อาชีพ	ลักษณะงาน	เวลาทำงาน	รายได้	เทคโนโลยีที่ใช้
๑. เกษตรกร				
๒. รับจ้าง				
๓. อิสระ				
๔. รับราชการ				
๕. รัฐวิสาหกิจ				
๖. ค้าขาย				

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในอาชีพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในอาชีพ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หลักการเลือกอาชีพและข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

๑. สำรวจตนเอง

- ๑.๑ ด้านความรู้ ความสามารถ และความถนัด
- ๑.๒ ด้านความชอบและความต้องการ
- ๑.๓ ด้านทักษะในการทำงาน

๒. บุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักวิชาการได้แบ่งประเภทของบุคลิกภาพของบุคคลไว้หลายลักษณะตามลักษณะเหตุปัจจัย เช่น แบ่งตามลักษณะโครงสร้างร่างกายแบ่งตามลักษณะการแสดงออกแบ่งตามลักษณะพฤติกรรม และแบ่งตามบุคลิกภาพ กล่าวคือ

๑. แบ่งตามลักษณะโครงสร้างร่างกาย

๑.๑. **ประเภทอ้วนจุ** ได้แก่ บุคคลที่มีลักษณะอ้วนเตี้ยลงพุง กล้ามเนื้อและโครงสร้างของกระดูกไม่แข็งแรง เป็นคนชอบสนุกสนานรื่นเริง จู้จี้ ขี้บ่น เสียงดังฟังชัด โกรธง่ายหายเร็ว และชอบกินจุ

๑.๒. **ประเภทสมส่วน** ได้แก่ บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะสมส่วน ลำตัวตรง ไหล่กว้าง กล้ามเนื้อและโครงสร้างกระดูกแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว มีความอดทน และพลังมาก ส่วนใหญ่ชอบเล่นกีฬาและเป็นนักกีฬา

๑.๓. **ประเภทผอมบาง** ได้แก่ บุคคลที่มีบุคลิกภาพในลักษณะผอมสูง ช่วงไหล่ห่อ เอวเล็ก เอวบาง สะโพกเล็ก กล้ามเนื้อน้อย ไวต่อการรู้สึกและไม่ชอบเข้าสังคม ใจน้อยและอ่อนไหวง่าย

๒. แบ่งตามประเภทลักษณะพฤติกรรม

๒.๑ **ประเภทชอบแสดงตัว** ได้แก่ บุคคลที่มีบุคลิกภาพชอบแสดงออกเป็นบุคคลที่เปิดเผยกล้าแสดงออก ชอบงานสังคม การสังสรรค์และสนใจเรื่องราวของผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเองสามารถปรับตัวได้ดี

๒.๒ **ประเภทชอบเก็บตัว** เป็นลักษณะที่เงียบเฉยเก็บตัวขี้อาย ไม่ชอบและไม่สนใจเรื่อง ofผู้อื่น ชอบความเงียบสงบไม่วุ่นวาย เป็นคนไม่ค่อยพูดจะคิดและฝืนเองตามลำพัง เมื่อประสบปัญหา มักจะหลีกเลี่ยง

๓. แบ่งตามลักษณะบุคลิกภาพ

๓.๑ บุคลิกภาพภายนอก หมายถึง ทั้งร่างกายที่ปรากฏ

๓.๒ บุคลิกภาพภายใน คือลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นสัมผัสยาก แต่สามารถศึกษาจากการมีปฏิสัมพันธ์ เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเฉลียวฉลาด ความเป็นมิตร อารมณ์และความรู้สึก

๓. เจตคติต่อการประกอบอาชีพ

๓.๑ ตนเอง

๓.๒ ครอบครัว

๓.๓ ชุมชน

๓.๔ ประเทศชาติ

๔. คุณธรรม

๑. **ความมีสติสัมปชัญญะ** หมายถึง การควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพตื่นตัวจับไว้ใน การรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม และถูกต้อง

๒. **ความซื่อสัตย์สุจริต** หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงใคร

๓. **ความขยันหมั่นเพียร** หมายถึง ความพยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่อยไปจนกว่างานจะสำเร็จ

๔. **ความมีระเบียบวินัย** หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ถูกต้อง ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม

๕. **ความรับผิดชอบ** หมายถึง ความเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องานหน้าที่ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร เพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

๖. **ความมีน้ำใจ** คือ ประารถนาดีมีไมตรีจิตต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบความสำเร็จและช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

๗. **ความประหยัด** หมายถึง การรู้จักใช้ รู้จักออม รู้จักประหยัดเวลาตามความจำเป็น เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

๘. **ความสามัคคี** หมายถึง การที่ทุกคนมีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่มีการเกี่ยงงอน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในอาชีพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในอาชีพ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตอบคำถามอาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในอาชีพตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. ชื่ออาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ

.....

๒. แรงจูงใจในการเลือกอาชีพนี้

.....

๓. อาชีพนี้ต้องมีความสามารถในวิชาอะไรบ้าง

.....

๔. ลักษณะของงานอาชีพนี้

.....

๕. คุณธรรมสำคัญที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

.....

๖. ประโยชน์ของอาชีพที่มีต่อสังคม

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

งานธุรกิจ หมายถึง เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิต การจำหน่าย การแลกเปลี่ยนสินค้า โดยมุ่งหวังรายได้หรือกำไร เป็นคำตอบแทนจากการผลิต

จุดมุ่งหมายของงานธุรกิจ

๑. มุ่งกำไร
๒. ความอยู่รอด
๓. ความเจริญเติบโต
๔. ความรับผิดชอบต่อสังคม

ประเภทของงานธุรกิจ

แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ธุรกิจพาณิชย์กรรมหรือธุรกิจแบบซื้อมาขายไป เป็นธุรกิจที่กิจการซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาแล้วก็ขายออกไป รายได้ของธุรกิจนี้คือรายได้จากการขาย การจัดการทางการเงินไม่ซับซ้อน เนื่องจากไม่มีต้นทุนทางการผลิต มีเพียงต้นทุนในการซื้อสินค้าเท่านั้น

๒. ธุรกิจอุตสาหกรรมหรือธุรกิจประเภทผลิต เป็นธุรกิจที่ต้องซื้อวัตถุดิบ แล้วนำเข้าสู่การผลิต โดยใช้แรงงานและค่าใช้จ่ายในการผลิต ผลที่ออกมาคือสินค้าสำเร็จรูป รายได้ของธุรกิจนี้คือรายได้จากการขาย การจัดทำรายงานทางการเงินค่อนข้างที่จะยุ่งยาก เนื่องจากต้องคำนวณต้นทุนการผลิตค่อนข้างซับซ้อน

๓. ธุรกิจบริการ เป็นธุรกิจที่ให้บริการในรูปแบบของแรงงาน รายได้มาจากค่าบริการที่คิดจากลูกค้า ซึ่งอยู่ในลักษณะค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าบริการ และค่าเช่า เป็นต้น สำหรับต้นทุนส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของแรงงาน

รูปแบบของธุรกิจ

๑. กิจกรรมแบบเจ้าของคนเดียว คือ บุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของ ซึ่งจะนำเงินหรือทรัพย์สินมาลงทุน จะดำเนินกิจการและรับผิดชอบทุกอย่างเอง ข้อเสียคือ เจ้าของต้องรับผิดชอบหนี้สินอย่างไม่จำกัดจำนวนและไม่สามารถระดมทุนจากผู้ถือหุ้นได้ ทุนต้องมาจากเจ้าของหรือแหล่งเงินกู้เท่านั้น

๒. กิจกรรมแบบห้างหุ้นส่วน คือ การดำเนินงานที่มี ๒ คนขึ้นไป โดยตกลงเข้าหุ้นกันส่วนการลงทุนไม่จำเป็นต้องเป็นสัดส่วนที่เท่ากันเสมอไป ผลตอบแทนก็เช่นกัน ขึ้นอยู่กับการตกลงกัน โดยจะแบ่งหุ้นส่วนออกเป็น ๒ ประเภท

๒.๑ ห้างหุ้นส่วนสามัญ ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนจะต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินทั้งหมดอย่างไม่จำกัดจำนวน และจะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้

๒.๒ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นห้างหุ้นส่วนที่มีผู้ถือหุ้นส่วน ๒ ประเภท คือ ผู้เป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบ และห้างหุ้นส่วนแบบไม่จำกัดความรับผิดชอบ

๓. บริษัทจำกัด คือ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีตั้งแต่ ๗ คนขึ้นไป ร่วมกันลงทุน ในรูปของนิติบุคคล โดยจดทะเบียนบริษัทแยกต่างหากออกจากส่วนของเจ้าของ แบ่งทุนออกเป็นหุ้นๆ ซึ่งบริษัทจำกัดนี้ มีอยู่ ๒ ประเภท คือ บริษัทเอกชนจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ธุรกิจก้าวไกล
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิด เขียนชื่อธุรกิจในกลุ่ม โดยแยกประเภทมาให้
 ถูกต้อง

ธุรกิจอุตสาหกรรม	ธุรกิจการพาณิชย์กรรม	ธุรกิจการบริการ
๑.	๑.	๑.
๒.	๒.	๒.
๓.	๓.	๓.
๔.	๔.	๔.
๕.	๕.	๕.

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ
 รายวิชาการทำงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายการจัดเก็บเอกสาร

เอกสาร หมายถึง กระดาษ หนังสือ หรือสิ่งที่มีข้อมูล ข้อความ หรือสารระบอรายละเอียด
 การจัดเก็บเอกสาร หมายถึง กระบวนการจำแนก จัดเก็บเอกสารให้เป็นระเบียบ เพื่อให้
 สะดวกต่อการค้นหา เอกสารอยู่เป็นหมวดหมู่ และเอกสารไม่ชำรุดเสียหาย เป็นต้น

ลักษณะเอกสารสำคัญ

ลักษณะของเอกสาร แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. สมุดหรือหนังสือ มีลักษณะการนำแผ่นกระดาษมารวมกันเป็นรูปเล่ม เช่น สมุดทะเบียนบ้าน สมุดทะเบียนรถ สมุดเงินฝาก หนังสือเดินทาง เป็นต้น
๒. แผ่นกระดาษ มีขนาดต่าง ๆ กันตามการใช้งาน เช่น สติ๊กเกอร์ โฉนดที่ดิน สัญญาต่าง ๆ เป็นต้น
๓. แผ่นการ์ด เช่น บัตรประจำตัว บัตรคนไข้ บัตรเครดิต บัตรเอทีเอ็ม เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการจัดเก็บเอกสาร

๑. เพื่อรวบรวมเอกสารที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อกันจัดเข้าไว้ให้เป็นหมวดหมู่และ
 แห่่งเดียวกัน
๒. เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการค้นหา
๓. เพื่อให้เอกสารอยู่ในที่ปลอดภัย
๔. เพื่อเก็บเอกสารไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงในอนาคต
๕. เป็นหลักฐานในการแสดงกรรมสิทธิ์

ประเภทของเอกสารสำคัญ

๑. เอกสารส่วนตัว เป็นเอกสารเฉพาะตัวเกี่ยวข้องกับผู้อื่น หรือผู้ใช้โดยตรง ได้แก่
 - บัตรประจำตัว เช่น บัตรนักเรียน บัตรข้าราชการ บัตรประชาชน บัตรขับขี่
 - สติ๊กเกอร์ เป็นเอกสารบอกรายละเอียดเกี่ยวกับการเกิดของเจ้าของบัตร

- บัตรโรงพยาบาล เช่น บัตรคนไข้ บัตรรักษาสุขภาพ เป็นต้น
- บัตรธนาคาร เช่น บัตรเครดิต บัตรเดบิต บัตรเอทีเอ็ม เป็นต้น
- หลักฐานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา เช่น ปริญญาบัตร วุฒิบัตร ใบรับรอง เป็นต้น

๒. เอกสารครอบครัว เป็นเอกสารที่ใช้ร่วมกันในครอบครัว ได้แก่

- ทะเบียนบ้าน ใบสำคัญการสมรส
- เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ต่าง ๆ เช่น โฉนดที่ดิน พินัยกรรม
- หนังสือสัญญา เช่น สัญญาเช่าบ้าน กรมธรรม์ประกันชีวิต ประกันภัย

๓. เอกสารการเงิน เป็นหลักฐานทางการเงิน ควรแยกเก็บเป็นประเภทดังนี้

- สมุดคู่ฝากบัญชีธนาคาร
- ใบเสร็จรับเงิน ได้แก่ ใบเสร็จค่าไฟฟ้า ใบเสร็จค่าน้ำประปา ใบเสร็จค่าโทรศัพท์
- ใบรับประกันสินค้า คือใบสัญญาบริการสินค้า
- บัญชีครัวเรือน ได้แก่ ใบเสร็จซื้อวัตถุดิบ อาหาร ผัก ผลไม้ต่าง ๆ

วิธีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ

๑. เอกสารส่วนตัว สำหรับพกพาติดตัว ได้แก่ บัตรประจำตัวนักเรียน บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวผู้ป่วย บัตรเครดิตต่าง ๆ บัตรห้องสมุด ใบขับขี่ ต้องนำติดตัวไปด้วยตลอดเวลา โดยใส่ไว้ในกระเป๋าเงิน และต้องระมัดระวังไม่ทำตกหล่น หรือลืมทิ้งไว้

สำหรับเก็บไว้ที่บ้าน ได้แก่ สมุดบัญชีเงินฝาก สูติบัตร ปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร ใบรับรองการศึกษา

๒. เอกสารครอบครัว ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน โฉนดที่ดิน ใบสำคัญทะเบียนสมรส พินัยกรรม กรมธรรม์ประกันชีวิต ประกันชีวิต ควรเก็บใส่ซองพลาสติกให้มิด หรือเก็บเข้าแฟ้ม นำไปใส่ในตู้เก็บเอกสารที่บ้าน

๓. เอกสารการเงิน ควรแยกเก็บเป็นประเภทดังนี้

๓.๑ สมุดคู่ฝากบัญชีธนาคาร ควรเก็บไว้ในตู้เก็บเอกสารและใส่กุญแจให้เรียบร้อย ถ้าสูญหายควรแจ้งความทันที

๓.๒ ใบเสร็จรับเงิน ได้แก่ ใบเสร็จค่าไฟฟ้า ใบเสร็จค่าน้ำประปา ใบเสร็จค่าโทรศัพท์ ควรแยกประเภทและเดือนแล้วใส่ไว้ในแฟ้มใบเสร็จ หรือแฟ้มเอกสาร ประมาณ ๑ ปี จึงทำลายทิ้ง

๓.๓ ใบรับประกันสินค้า คือใบสัญญาบริการสินค้า ควรรวบรวมใส่ซองของกระดาษสีน้ำตาล หรือของพลาสติกได้ สามารถทำลายได้ เมื่อสิ้นสุดการประกันสินค้า

๓.๔ บัญชีครัวเรือน ได้แก่ ใบเสร็จซื้อวัตถุดิบ อาหาร ผัก ผลไม้ต่าง ๆ ควรเก็บไว้ตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือน จนถึงวันสิ้นเดือน เก็บไว้ประมาณ ๓ เดือนจึงทำลาย

อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บเอกสาร

๑. แบบตัวหนีบ
๒. แบบซองพลาสติกใส
๓. แฟ้มชนิดต่าง ๆ
๔. กล่องใส่เอกสารแบบราบ
๕. กล่องใส่เอกสารแบบตั้ง
๖. กระเป๋าใส่เอกสาร
๗. ตู้เก็บเอกสาร

ข้อควรคำนึงถึงในการจัดเก็บเอกสารสำคัญ

๑. ก่อนจัดเก็บ ควรแยกประเภทเพื่อจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะการใช้งาน
๒. คำนึงถึงความปลอดภัย เช่น เพลิงไหม้ มอด ปลวก รา เป็นต้น
๓. ควรจัดเก็บโดยเรียงตามลำดับวันที่ของเอกสาร
๔. ควรเขียนบันทึกวันที่นำเอกสารออกไป หรือมอบให้กับใคร
๕. ถ้าเอกสารชำรุด ต้องรีบซ่อมแซมทันที อย่าทิ้งไว้จนชำรุดมากหรือข้อความขาดหายไป จะส่งผลให้เอกสารนั้นไม่สามารถนำมาเป็นหลักฐานได้
๖. เอกสารที่หมดอายุการใช้งาน ควรทำลายทิ้งไป
๗. เอกสารทุกชิ้น ควรถ่ายเอกสารเก็บไว้ ๑ ชุด เพื่อป้องกันการสูญหาย
๘. เคลือบพลาสติก หรือใส่ซองพลาสติกทุกชิ้น

ประโยชน์ของการจัดเก็บเอกสารสำคัญ

๑. เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
๒. ค้นหาและหยิบใช้ได้ง่าย
๓. เอกสารไม่ชำรุดไม่สูญหาย
๔. สร้างนิสัยในการเก็บเอกสารให้เป็นระบบอย่างมีระเบียบ

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การจัดเก็บเอกสารสำคัญ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิดเขียนบอกการแยกชนิดเอกสารและวิธีการ
เก็บเอกสารมาให้ถูกต้อง

ประเภทเอกสาร	ชนิดของเอกสาร	วิธีการเก็บเอกสาร
เอกสารส่วนตัว
เอกสารครอบครัว
เอกสารการเงิน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง บัญชี รายรับ- รายจ่าย ภายในครอบครัว
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บัญชี รายรับ- รายจ่าย ภายในครอบครัว
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

บันทึกรายรับ-รายจ่าย หมายถึง การบันทึกรายละเอียดการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน หรือปี เป็นต้น

ความสำคัญของการบันทึกรายรับ-รายจ่าย

๑. เป็นข้อมูลช่วยเตือนความจำว่าสมาชิกครอบครัวได้ใช้จ่ายอะไรบ้าง
๒. เป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนค่าใช้จ่ายในครอบครัว
๓. เป็นข้อมูลสำคัญในการเลือกซื้อสินค้า

การบันทึกรายรับ-รายจ่าย

๑. วัน เดือน ปี หมายถึง วันเดือนปีที่รับเงิน หรือ วันเดือนปีที่จ่ายเงินซื้อสิ่งของต่างๆ เป็นต้น
๒. รายการ หมายถึง รายละเอียดของรายรับ-รายจ่าย คงเหลือ
๓. รายรับ หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับ
๔. รายจ่าย หมายถึง จำนวนเงินที่ใช้ไป
๕. คงเหลือ หมายถึง จำนวนเงินที่มาจากรายจ่ายหักลบออกจากรายวัน
๖. รวม หมายถึง จำนวนเงินรายรับทั้งหมดรวมกัน จำนวนเงินรายจ่ายทั้งหมดรวมกัน นำจำนวนเงินรายจ่ายทั้งหมดหักลบออกจากรายรับเป็นเงินคงเหลือรวม

ตัวอย่างการบันทึกรายรับ-รายจ่าย

ว/ด/ป	รายการ	รายรับ		รายจ่าย		คงเหลือ	
		บาท	สต	บาท	สต	บาท	สต
๒๓/ต.ค./ ๒๕๖๔	พอให้เงินมาโรงเรียน	๑๐๐	-			๑๐๐	-
	ค่ารถโดยสารไปโรงเรียน			๑๕	-	๘๕	-
	ชื้อน้ำหวาน			๑๐	-	๗๕	-
	ชื้อไม้บรรทัด			๑๐	-	๖๕	-
	ค่าอาหารกลางวัน			๑๕	-	๕๐	-
	ค่ารายงานกลุ่ม			๑๐	-	๔๐	-
	ค่ารถโดยสารไปโรงเรียน			๑๕	-	๒๕	-
	รวมค่าใช้จ่าย	๑๐๐	-	๗๕	-	๒๕	-

ประโยชน์ของการบันทึกรายรับ-รายจ่าย

๑. ช่วยในการวางแผนใช้จ่ายเงิน
๒. สามารถบอกถึงฐานะทางการเงินในอดีตถึงปัจจุบันได้
๓. รู้จักควบคุมการใช้จ่าย
๔. หลีกเลี่ยงนิสัยการใช้จ่ายเงินอย่างประหัต
๕. มีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอไม่ขัดสน
๖. มีเงินออมไว้ใช้ในเวลาจำเป็น

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของโครงการ

หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้มากขึ้น โดยวิธีการศึกษาอย่างมีระบบ จนได้ผลสรุป โดยใช้วิธีการที่ศึกษาอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอนมีการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียด ปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้

ประโยชน์ของโครงการ

๑. ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการทำงานอาชีพ
๒. มีโอกาสทดสอบถึงความถนัดและความสนใจของตนเอง
๓. ได้ประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง
๔. ฝึกทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
๕. ก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีภายในกลุ่ม
๖. ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จของโครงการอาชีพที่ทำ
๗. ทำให้มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคต

ประเภทของโครงการ

โครงการสามารถแบ่งประเภทตามจุดประสงค์หลักของโครงการออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. โครงการประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล

จุดประสงค์ คือ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมให้ผลงานมีคุณภาพ

ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสำรวจราคาสินค้าการประกอบอาชีพ ความต้องการบริโภค เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญ คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก แบบสังเกต เป็นต้น

๒. โครงการประเภททดลอง ค้นคว้า

จุดประสงค์ คือ เพื่อทดลอง ค้นคว้า หรือ ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

ตัวอย่างโครงการ คือ การทดลองสูตรอาหารเพื่อสุขภาพ การปลูกพืชในสารละลาย ค้นคว้าสูตรเครื่องดื่ม เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญ คือ การออกแบบการทดลอง และตัวแปรต่างๆ

๓. โครงการประเภทศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดใหม่

จุดประสงค์ คือ เพื่อเสนอความรู้หรือหลักการใหม่ๆ แนวคิดใหม่โดยผ่านการตรวจสอบได้

ตัวอย่างโครงการ คือ ทฤษฎีการบริหาร ทฤษฎีการเรียนรู้

องค์ประกอบสำคัญ คือ ผู้ทำโครงการที่จะต้องมีความรู้เฉพาะทางในเรื่องนั้น ๆ อย่างแจ่มแจ้ง

๔. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์

จุดประสงค์ คือ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใหม่ ๆ

ตัวอย่างโครงการ คือ การประดิษฐ์เครื่องทำขนม การประดิษฐ์เสื้อผ้า การตกแต่งหนังสือ

เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญ คือ การออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ

ขั้นตอนของทำโครงการ

๑. การเลือกโครงการอาชีพ

๑.๑. การสำรวจและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทำโครงการอาชีพ

๑.๒ การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการอาชีพ

๑.๓ การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและสังคม

๒. การเขียนโครงการอาชีพ

๒.๑ ชื่อโครงการ มีความหมายชัดเจน สั้น กระชับ ได้ใจความ น่าสนใจ

๒.๒ ชื่อผู้ทำโครงการ อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ที่รับผิดชอบโครงการนี้

๒.๓ ชื่อครูที่ปรึกษาโครงการ ผู้ที่คอยให้คำปรึกษาและเสนอแนะโครงการ

๒.๔ หลักการและเหตุผล เหตุผลแลความคาดหวัง ที่จำเป็นมีคุณค่าที่จะต้องทำโครงการนี้

๒.๕ จุดประสงค์/วัตถุประสงค์ สิ่งที่ต้องการให้เกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ

๒.๖ ระยะเวลาดำเนินงาน กำหนดเวลาทั้งหมดในการทำโครงการอาชีพนั้น ๆ

๒.๗ สมมุติฐานของการศึกษา สิ่งที่คาดว่าจะเกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ

๒.๘ ขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นการลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนและทำให้เข้าใจง่ายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

๒.๙ ประโยชน์ที่จะได้รับ สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น กระบวน ผลกระทบ ผลผลิต

๒.๑๐ แผนการปฏิบัติงาน วันเวลาและกิจกรรมดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จโครงการ

๒.๑๑ เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการทำโครงการ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การทำโครงการอาชีพ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วใช้ทักษะกระบวนการทำงานเพื่อปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

๑. สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนเสนอชื่อเรื่องที่ต้องการจะทำคนละ ๑ เรื่อง
๒. เลขานุการกลุ่มบันทึกชื่อเรื่องที่สมาชิกแต่ละคนเสนอลงใบงาน
๓. สมาชิกกลุ่มร่วมกันลงความเห็นคัดเลือกเรื่องที่ต้องการทำจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอทั้งหมด
เพียง ๑ เรื่อง เพื่อเป็นเรื่องที่จะนำไปทำเป็นของกลุ่ม
๔. ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อ-สกุล	ชื่อเรื่องที่เสนอ
๑.	
๒.	
๓.	
๔.	

สมาชิกกลุ่ม

๑. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่..... ประธานกลุ่ม
๒. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่..... สมาชิกกลุ่ม
๓. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่..... สมาชิกกลุ่ม
๔. ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่..... เลขานุการกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วระดมความคิดวางแผนการเขียนโครงการอาชีพ ดังรายละเอียด
ดังนี้

การเขียนโครงการอาชีพ

๑. ชื่อโครงการ (มีความหมายชัดเจน สั้น กระชับ ได้ใจความ น่าสนใจ)

.....

๒. ชื่อผู้ทำโครงการ (อาจเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ที่รับผิดชอบโครงการนี้)

๑.

๒.

๓.

๔.

๓. ชื่อที่ปรึกษาโครงการ (ผู้ที่คอยให้คำปรึกษาและเสนอแนะโครงการ)

๑.

๒.

๔. หลักการและเหตุผล (เหตุผลแลความคาดหวัง ที่จำเป็นมีคุณค่าที่จะต้องทำโครงการนี้)

.....

.....

.....

.....

๕. จุดประสงค์/วัตถุประสงค์ (สิ่งที่ต้องการให้เกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ)

๑.

๒.

๖. ระยะเวลาดำเนินงาน (กำหนดเวลาทั้งหมดในการทำโครงการอาชีพนั้นๆ)

.....

๗. สมมุติฐานของการศึกษา (สิ่งที่คาดว่าจะเกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการ)

๑.

๒.

๘. ขั้นตอนการดำเนินงาน (เป็นการลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนและทำให้เข้าใจง่ายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้)

.....

.....

.....

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้น เช่น กระบวน ผลกระทบ ผลผลิต)

๑.

๒.

๑๐. แผนการปฏิบัติงาน (ระยะเวลาและกิจกรรมดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จโครงการ)

.....

.....

.....

.....

๑๑. เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม (แหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในการทำโครงการ)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการอาชีพ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการอาชีพ
รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การนำเสนอโครงการอาชีพ

การแสดงผลงานนั้นอาจทำได้หลายรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การแสดงในรูปแบบนิทรรศการ ซึ่งมีทั้งการจัดแสดงและการอธิบายด้วยคำพูด หรือในรูปแบบของการจัดแสดงโดยไม่มีคำอธิบายประกอบ หรือในรูปของการรายงานปากเปล่า ไม่ว่าจะแสดงผลงานจะอยู่ในรูปแบบใด ควรจะจัดให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ชื่อโครงการ ชื่อผู้ทำโครงการ ชื่อที่ปรึกษา
๒. คำอธิบายถึงเหตุจูงใจในการทำโครงการ และความสำคัญของโครงการ
๓. วิธีการดำเนินการโดยเลือกเฉพาะขั้นตอนที่เด่นและสำคัญ
๔. การสาธิตหรือแสดงผลที่ได้จากการทดลอง
๕. ผลการสังเกตและข้อมูลเด่น ๆ ที่ได้จากการทำโครงการ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการงานอาชีพ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การนำเสนอโครงการงานอาชีพ
 รายวิชาการงานอาชีพ รหัสวิชา ง ๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนบันทึกแสดงความสำเร็จของตนเอง หลังจากเรียนวิชาการงานอาชีพ

๑. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาการงานอาชีพ

.....

.....

.....

๒. กิจกรรมที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุด พร้อมเหตุผล

.....

.....

.....

๓. นักเรียนสามารถนำความรู้ในวิชาการงานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๔. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเรียนวิชาการงานอาชีพ

.....

.....

.....

๕. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอนในวิชาการงานอาชีพ

.....

.....

.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อาชีพที่ใฝ่ฝัน

๑. กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้				สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑. อาชีพต่างๆในชุมชน					☐
๒. ความแตกต่างของงานอาชีพ					☐
๓. อาชีพที่ฉันชอบและคุณธรรมในงานอาชีพ					☐
๔. ธุรกิจก้าวไกล					☐
๕. การจัดเก็บเอกสารสำคัญ					☐
๖. บัญชี รายรับ-รายจ่าย ภายในครอบครัว					☐
๗. การทำโครงการอาชีพ					☐
๘. การนำเสนอโครงการอาชีพ					☐

๒. สิ่งที่ได้ฉันทำได้ดีและภูมิใจ (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๓. สิ่งที่ได้ฉันยังไม่เข้าใจ / ยังทำได้ไม่ดี คือ..... (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่ได้ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้นในการเรียนหน่วยต่อไป (สามารถเขียนได้มากกว่า ๑ อย่าง)

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ประจำ : กลางภาค ปลายภาค หน่วยการเรียนรู้ที่.....

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบ / ทำได้ดี

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
โครงการจัดทำสื่อ ๖๐ พรรษา เอลิมพระเกียรติ

